

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETTE

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሃያኛ ዓመት ቁጥር ፳፩
አዲስ አበባ መጋቢት ፲፪ ቀን ፳፻፲፯ ዓ.ም

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

20th Year No. 28
ADDIS ABABA 21st March, 2014

ግውጫ

አዋጅ ቁጥር ፳፻፲፯/፳፻፲፯ ዓ.ም

የንግድ ውድድር እና የሽግግሮች ጥበቃ አዋጅ
ገጽ ፳፻፲፯

አዋጅ ቁጥር ፳፻፲፯/፳፻፲፯

ስለ ንግድ ውድድር እና የሽግግሮች ጥበቃ የወጣ አዋጅ

የንግድ ሥራ አገሪቱ በምትከተለው የነፃ ገበያ አካባቢ ፖሊሲ መመሪያ ተገቢውን አሠራር ተከትሎ መካሄድ ያለበት በመሆኑ፤

የንግዱን ሀብረተሰብ ከፀረ-ውድድር እና ተገቢ ካልሆኑ የገበያ ተግባራት፣ እንዲሁም ሽግግሮችን ከሚያሳስቱ የገበያ ሁኔታዎች የሚከላከልና ለነፃ ገበያ ውድድር አመቺነት ያለው ሥርዓት ማስፈን አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

የንግድ እንቅስቃሴዎች ማደግን ተከትሎ የሽግግሮችን ጤንነትና ደህንነት አደጋ ላይ የሚጥሉ የንግድ ዕቃዎችንና አገልግሎቶችን መስፋፋት ለመግታት እንዲቻልና ደህንነታቸውን ለጤና ተስማሚ መሆናቸውን በዘላቂነት ለማረጋገጥ እንዲሁም ተጠቃሚዎች ላወጡት ዋጋ ተመጣጣኝ የሆኑ የንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶች ማግኘት የሚችሉበትን ሁኔታ ማመቻቸት በማስፈለጉ፤

የንግድ ውድድርና የሽግግሮች ጥበቃ ስርዓት ተፈጻሚነትን ለማረጋገጥ የአስፈጻሚነት በተለይም የመመርመር፣ የመከሰስ እና የጸንጎት ተግባራትን የሚያከናውኑ አካላትን ስልጣንና ተግባር መወሰን አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

የንግድ ዋጋ 12.30
Unit price

CONTENTS

Proclamation No. 813/2013

Trade Competition and Consumers Protection Proclamation Page 7310

PROCLAMATION No. 813/2013

A PROCLAMATION ON TRADE COMPETITION AND CONSUMERS PROTECTION

WHEREAS, commercial activities must be conducted in accordance with the appropriate practice based on the free market economy policy of the country;

WHEREAS, it has been found necessary to have a system, that enables to protect the business community from anti-competitive and unfair market practices, and also consumers from misleading market conducts, and which is conducive for the promotion of competitive free market;

WHEREAS, it is necessary to prevent the proliferation of goods and services that endanger the health and well being of consumers, following the expansion of commercial activities, and to ensure their safeness and suitability to human health in a sustainable manner, and to create conducive environment by which consumers get goods and services equivalent to the price they pay;

WHEREAS, in order to ensure the implementation of the system of trade competition and consumers protection it has been found necessary to determine the powers and duties of the concerned organs particularly, the organs in charge of investigation, prosecution and judicial responsibilities;

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፹፬፻፩
Negarit Gazeta P.O.Box 80,001

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ ፶፭(፩) መሠረት የሚከተለው ታውጇል፡

ከፍል አንድ

ጠቅላላ

፩. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ "የንግድ ውድድር እና የሽግግሮች ጥበቃ አዋጅ ቁጥር ፳፻፲፫/፳፻፲፮" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

፩/ "የንግድ ዕቃዎች" ማለት ከማናቸውም ዓይነት ገንዘብና ገንዘብነት ካላቸው ሰነዶች በስተቀር ማናቸውም የሚገዙ ወይም የሚሸጡ ወይም የሚከራዩ ወይም በሌላ ሁኔታ በሰዎች መካከል የንግድ ሥራ የሚከናወንባቸው የሚንቀሳቀሱ ዕቃዎች ናቸው።

፪/ "አገልግሎት" ማለት ደመወዝ ወይም የቀን ሙያተኛ ክፍያ ያልሆነ ገቢ የሚያስገኝ ማንኛውም አገልግሎት የመስጠት ንግድ ሥራ ነው።

፫/ "መሠረታዊ የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት" ማለት በገበያ ላይ እጥረት በመፈጠሩ ምክንያት ተገቢ ያልሆነ የንግድ ሥራ ሊያስከትል የሚችል ከሽግግሮች የየዕለት ፍላጎት ጋር የተገናኘ የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት ነው።

፬/ "ሽግግር" ማለት ለማምረት ሥራ ወይም መልሶ ለመሸጥ ላይሆን ዋጋውን ራሱ ወይም ሌላ ሰው የሚከፍልለት ሆኖ ለራሱ ወይም ለሌተሰብ ፍጆታ የሚሆን የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት የሚገዛ የተፈጥሮ ሰው ነው።

፭/ "ነጋዴ" ማለት የሙያ ሥራው አድርጎ ጥቅም ለማግኘት ሲል በንግድ ሕገ አንቀጽ ፭ የተዘረዘሩትን ሥራዎች የሚሠራ ወይም አገልግሎት የሚሰጥ ወይም የንግድ ሥራ ነው።

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE

GENERAL

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the "Trade Competition and Consumers Protection Proclamation No. 813/2013".

2. Definitions

In this Proclamation unless the context otherwise requires:

1/ "goods" means movable commodities that are being purchased or sold or leased or by which any commercial activity is conducted between persons except monies in any form and securities;

2/ "service" means any commercial dispensing of service for consideration other than salary or wages;

3/ "basic goods or services" means goods or services related to the daily needs of consumers, the shortage of which in the market may lead to unfair trade practice;

4/ "consumer" means a natural person who buys goods and services for his personal or family consumption, whether the price is being paid by him or another person and not for manufacturing activity or resale;

5/ "business person" means any person who professionally and for gain carries on any of the activities specified under Article 5 of the

ተብሎ በህግ የሚወሰነውን ሥራ የሚሰራ ማንኛውም ሰው ነው።

፮/ "የንግድ ሥራ" ማለት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፭) በተተረጎመው መሠረት ነጋዴ የሚሠራው ሥራ ነው።

፯/ "የማምረት ሥራ" ማለት በኢንዱስትሪ የሚከናወን የመቀመም፣ የመለወጥ፣ የመገጣጠምና የማሰናዳት ሥራን ይጨምራል።

፰/ "ተፈላጊ ግብዓት" ማለት ዕቃዎችንና አገልግሎቶችን ለደንበኞቻቸው በማቅረብ ረገድ ለተወዳዳሪዎች በጣም አስፈላጊ የሆነና በቀላሉ ወይም እንደልብ ሊገኝ የማይችል መሠረተ ልማት ወይም ሀብት ነው።

፱/ "ተገቢ ያልሆነ የንግድ ሥራ" ማለት ንግድን የሚመለከቱ የህግ ድንጋጌዎችን የሚጥስ ማንኛውም ድርጊት ነው።

፲/ "የጅምላ ሻጭ" ማለት የንግድ ዕቃዎችን ከአምራች ወይም ከአስመጪ ገዝቶ ለቸርቻሪ የሚሸጥ ማንኛውም ሰው ሲሆን አምራች ወይም አስመጪ የንግድ ዕቃዎችን ለቸርቻሪ ወይም ለጅምላ ሻጭ ሲሸጥ በጅምላ ንግድ ውስጥ እንደተሳተፈ ይቆጠራል።

፲፩/ "የችርቻሮ ሻጭ" ማለት የንግድ ዕቃዎችን ከጅምላ ሻጭ ወይም ከአምራች ወይም ከአስመጪ ገዝቶ ለሸማች ወይም ለተጠቃሚ የሚሸጥ ማንኛውም ሰው ሲሆን ጅምላ ሻጭ ወይም አምራች ወይም አስመጪ የንግድ ዕቃዎችን ለሸማች ወይም ለተጠቃሚ ሲሸጥ የችርቻሮ ንግድ ውስጥ እንደተሳተፈ ይቆጠራል።

Commercial Code, or who dispenses services, or who carries on those commercial activities designated as such by law;

6/ "commercial activity" means any activity carried on by a business person as defined under sub-article (5) of this Article;

7/ "manufacturing activity" includes any formulation, alteration, assembling and prefabrication activity carried on by an industry;

8/ "essential facility" means an infrastructure or resource that cannot be easily found or not much often available, and which is very important to competitors in order to supply their goods and services to their customers;

9/ "unfair trade practice" means any act in violation of provisions of trade related laws;

10/ "wholesaler" means any person who sells goods to a retailer after buying them from a manufacturer or an importer; when a manufacturer or an importer sells goods to a retailer or to a wholesaler, he shall be considered to have been engaged in wholesale business;

11/ "retailer" means any person who sells goods to consumers or users after buying them from a wholesaler or a manufacturer or an importer; when a wholesaler or a manufacturer or an importer sells goods to consumers or users, he shall be considered to have been engaged in retail business;

፲፱/ "ሚኒስቴር" ወይም "ሚኒስትር" ማለት እንደቅደም ተከተሉ የንግድ ሚኒስቴር ወይም ሚኒስትር ነው።

፳፻/ "ዓመታዊ የሽያጭ ገቢ" ማለት ከማንኛውም የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት ሽያጭ የተገኘ ወላኔ ከሚሰጥበት ዓመት በፊት የነበረ የመጨረሻ አመት አጠቃላይ የሽያጭ ገቢ ሲሆን፤ የንግድ ድርጅቱ አዲስ ከሆነ እና የሰራ ዘመኑ ከአንድ የበጀት አመት በታች ከሆነ በሰራ-ባቸው ጊዜያት የተገኘው አጠቃላይ ገቢ ነው።

፳፻፱/ "ክልል" ማለት በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፵፯(፩) የተመለከተው ማንኛውም ክልል ነው።

፳፻፳/ "ቢሮ" ማለት የክልል ወይም የአዲስ አበባ ወይም የድራዳዋ ከተማ አስተዳደር የንግድና ኢንዱስትሪ ቢሮ ወይም ሌላ የሚመለከተው አካል ነው።

፳፻፳፩/ "ሰው" ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በህግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።

፳፻፳፪/ ማንኛውም በወንድ ጾታ የተገለፀው የሴትንም ያካትታል።

፫. ዓላማዎች

ይህ አዋጅ የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል፡-

፩/ የንግዱን ህብረተሰብ ከፀረ-ውድድርና ተገቢ ካልሆኑ የገበያ ተግባራት እንዲሁም ሸማቹን ከሚያሳስቱ የገበያ ሁኔታዎች የሚከላከልና ለነፃ ገበያ ውድድር አመቺነት ያለው ስርዓት የማስፈን፤

፪/ ሸማቾች ለደህንነታቸውና ለጤናቸው ተስማሚ የሆኑና ላወጡት ዋጋ ተመጣጣኝ የሆኑ የንግድ እቃዎችና አገልግሎቶች ማግኘት የሚችሉበት ሁኔታ መመቻቸውን ማረጋገጥ፤ እና

፫/ የኢኮኖሚ ልማትን ማፋጠን።

12/ "Ministry" or "Minister" means the Ministry or Minister of Trade, respectively;

13/ "annual turnover" means the total annual income derived from the sell of goods or services before the year the decision is rendered; in case of beginner traders with less than one budget year of existence it is the total income with in that period;

14/ "region" means any state referred to in Article 47(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;

15/ "bureau" means the trade and industry bureau or another appropriate organ of a region or the Addis Ababa or the Dire Dawa city administration;

16/ "person" means any natural or juridical person;

17/ any expression in the masculine gender includes the feminine.

3. Objective

This Proclamation shall have the following objectives:

1/ to protect the business community from anti-competitive and unfair market practices, and also consumers from misleading market conducts, and to establish a system that is conducive for the promotion of competitive free market;

2/ to ensure that consumers get goods and services safe and suitable to their health and equivalent to the price they pay; and

3/ to accelerate economic development.

፩. የተፈጻሚነት ወሰን

፩/ ይህ አዋጅ በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ውስጥ በሚካሄድ ወይም ውጤቱ በኢትዮጵያ ውስጥ ተፅዕኖ ባለው ማንኛውም የንግድ ሥራ ወይም የንግድ ዕቃዎች ወይም አገልግሎት ግብይት ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ድንጋጌ ቢኖርም የሚኒስትሮች ምክር ቤት የዚህ አዋጅ ክፍል ሁለት ድንጋጌዎች ተፈጻሚ የማይሆኑባቸውን ልማትን ለማሳደግ ይጠቅማሉ የሚባሉ የንግድ ስራዎችን በደንብ ለመወሰን ይችላል።

፫/ የዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች በሌሎች ህጎች መሠረት የሚካሄዱ የቁጥጥር ሥራዎችን እና የሚወሰዱ አስተዳደራዊ እርምጃዎችን አያስቀሩም።

ክፍል ሁለት

ፀረ-ወድድር የሆኑ የንግድ አሰራሮችን ስለመከላከልና ውህደትን ስለመቆጣጠር

ንዑስ ክፍል አንድ

ፀረ-ወድድር የሆኑ የንግድ አሰራሮችን ስለመከላከል

፩. በበላይነት የተያዘ ገበያን አለአግባብ ስለመጠቀም

፩/ ማንኛውም ነጋዴ በግሉ ወይም ከሌሎች ጋር በመሆን በበላይነት የያዘውን ገበያ በግልፅ ሆነ በሰውር አለአግባብ በመጠቀም የንግድ ሥራ ማካሄድ አይችልም።

፪/ ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) አፈጻጸም የሚከተሉት በበላይነት የተያዘን ገበያ አለአግባብ የመጠቀም ድርጊት ተደርገው ይቆጠራሉ፡-

- ሀ) ምርትን መገደብ፣ የንግድ ዕቃዎችን ማከማቸት ወይም የንግድ ዕቃዎችን በመደበኛው የንግድ መሥመር እንዳይሸጡ ለማድረግ መደበኛ ማገድ ወይም መያዝ፤

4. Scope of Application

1/ This Proclamation shall apply to any commercial activity or transaction in goods or services conducted or having effect within the Federal Democratic Republic of Ethiopia.

2/ Notwithstanding the provision of sub-article (1) of this Article the Council of Ministers may specify by regulation those trade activities it deems vital in facilitating economic development to be exempted from the application of the provisions of Part Two of this Proclamation.

3/ The provisions of this Proclamation may not affect the applicability of regulatory functions and administrative measures to be undertaken in accordance with other laws.

PART TWO

PROHIBITION OF ANTI-COMPETITIVE TRADE PRACTICES AND REGULATION

OF MERGER

SECTION ONE

PROHIBITION OF ANTI-COMPETITIVE TRADE PRACTICES

5. Abuse of Market Dominance

1/ No business person, either by himself or acting together with others, may carry on commercial activity by openly or dubiously abusing the dominant position he has in the market.

2/ For the purpose of sub-article (1) of this Article the following shall be deemed acts of abuse of market dominance:

- a) limiting production, hoarding or diverting, preventing or withholding goods from being sold in the regular channels of trade;

ለ) ከማምረቻ ዋጋ በታች በመሸጥ፣ የተወዳዳሪን ወጪ በማሳደግ ወይም ግብዓቶችን ወይም የስርዓት መስመሮችን ቀድሞ በመቆጣጠር ተወዳዳሪ ላይ ያነጣጠረ ጉጂ ድርጊት በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ መንገድ መፈፀም፤

ሐ) በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ መንገድ ፍትሃዊ ያልሆነ የመሸጫ ዋጋ ወይም የመግዣ ዋጋ መወሰን፤

መ) ግልፅና ወቅታዊ የሆነ የገበያ አሰራርን በሚቃረን መልኩ ገበያን በበላይነት የያዘው ነጋዴ በልማድ የሚያደርገውን ወይም ሊያደርገው የሚችለውን እንደማይችለው ሆኖ ለመደራደር ፈቃደኛ አለመሆን፤

ሠ) አላማኝ ኢኮኖሚያዊ ምክንያት ሳይኖር ገበያን በበላይነት በያዘ ነጋዴ ቁጥጥር ሥር ያለን ተፈላጊ ግብዓት ተወዳዳሪ ለሆነ ወይም ሊሆን ለሚችል ነጋዴ መከልከል፤

ረ) አላማኝ ኢኮኖሚያዊ ምክንያት ሳይኖር በዕቃዎችና አገልግሎቶች አቅርቦትና ግዢ ላይ በደንበኞች መካከል በዊጋና በሌሎች ሁኔታዎች ልዩነት መኖር፤

ሰ) አላማኝ ኢኮኖሚያዊ ምክንያት ሳይኖር የአንድን የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት አቅርቦት ሌላ ተወዳዳሪ የሆነን ወይም ያልሆነን የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት ከመቀበል ጋር እንዲገናኝ ማድረግ ወይም ሌላ ተወዳዳሪ የሆነውን የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት በማከፋፈል ወይም በማምረት ላይ ገደብ መጣል፣ ወይም በገዥው ከሚፈለገው የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት ጋር ግንኙነት

b) doing directly or indirectly such harmful acts, aimed at a competitor, as selling at a price below cost of production, causing the escalation of the costs of a competitor or preempting inputs or distribution channels;

c) directly or indirectly imposing unfair selling price or unfair purchase price;

d) refusing, contrary to the clearly prevalent trade practice, to deal with others on terms the dominant business person customarily or possibly could employ as though the terms are not economically feasible to him;

e) without justifiable economic reasons, denying access by a competitor or a potential competitor to an essential facility controlled by the dominant business person;

f) without justifiable economic reasons, discriminating customers in prices and other conditions in the supply and purchase of goods and services;

g) without justifiable economic reasons making the supply of particular goods or services dependent on the acceptance of competitive or non-competitive goods or services or imposing restrictions on the distribution or manufacture of competing goods or services or making the supply dependent on the purchase of other goods or services having no connection

ከሌለው የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት

ግዢ ጋር እንዲገናኝ ማድረግ፤

ሸ) አሳማኝ ኢኮኖሚያዊ ምክንያት ሳይኖር የንግድ ዕቃዎችንና አገልግሎቶችን አቅርቦት በተመለከተ የት ወይም ለማን ወይም በምን ሁኔታ ወይም መጠን ወይም በምን ያህል ዋጋ እንደገና መሸጥ ወይም ወደ ውጭ መላክ እንዳለበት ገደቦችን መጣል፤

ቀ) ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጣ ደንብ የሚዘረዘሩ ሌሎች ተመሳሳይ ድርጊቶችን መፈጸም፡፡

፫/ የሚከተሉትን ለማሳካት የሚፈጸሙ ድርጊቶች ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) ፊደል ተራ (ሠ)፣ (ረ)፣ (ሰ) እና (ሸ) ድንጋጌዎች አፈጻጸም ሲባል አሳማኝ ኢኮኖሚያዊ ምክንያት ተደርገው ይወሰዳሉ፡-

ሀ) የንግድ ዕቃዎችንና አገልግሎቶችን ጥራትና ደህንነት መጠበቅ፤

ለ) ሌላው ተወዳዳሪ ከሰጠው ዋጋ ወይም ጥቅም ጋር መስተካከል፤

ሐ) ብቁና ተወዳዳሪ ሆኖ መገኘት፤

መ) ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጣ ደንብ የሚዘረዘሩ ሌሎች ተመሳሳይ ድርጊቶች፡፡

፮. የበላይነትን ስለማረጋገጥ

፩/ ማንኛውም ነጋዴ በግሉ ወይም ከሌሎች ጋር በመሆን በአንድ የገበያ ክልል ውስጥ ዋጋን ወይም ሌሎች የንግድ ድርድር ሁኔታዎችን የመቆጣጠር ወይም ውድድርን የማጥፋት ወይም በግልፅ የመገደብ የተረጋገጠ አቅም ያለው ሆኖ ከተገኘ ገበያውን በበላይነት ይዟል ይባላል፡፡

with the goods or services sought by the customer;

h) without justifiable economic reasons and in connection with the supply of goods or services, imposing such restrictions as to where or to whom or in what conditions or quantities or at what prices the goods or services shall be resold or exported;

i) other similar acts specified by regulation to be issued for the implementation of this Proclamation.

3/ The following shall be deemed justifiable economic reasons for the purpose of applying the provisions of paragraphs (e), (f), (g) and (h) of sub-article (2) of this Article:

a) maintenance of quality and safety of goods and services;

b) leveling with prices or benefits offered by a competitor;

c) achieving efficiency and competitiveness;

d) other similar reasons specified by regulation to be issued for the implementation of this Proclamation.

6. Assessment of Dominance

1/ A business person either by himself or acting together with others in a relevant market, is deemed to have a dominant market position, if he has the actual capacity to control prices or other conditions of commercial negotiations or eliminate or utterly restrain competition in the relevant market.

፪/ አንድ ገበያ በበላይነት መያዙን ለማረጋገጥ ነጋዴው በገበያው ውስጥ ያለው ድርሻ ወይም ሌሎች ወደ ገበያው እንዳይገቡ ለመከላከል ያለው አቅም ወይም አግባብነት ያላቸው ሌሎች መመዘኛዎች ወይም የመመዘኛዎች ጥምረት ግምት ውስጥ የሚገቡ ጉዳዮች ናቸው።

፫/ በአንድ ገበያ ውስጥ የበላይነት አለ ለማለት የሚቻለው የተባለው ገበያ ተወዳዳሪ ሊሆኑ የሚችሉ ወይም የሚተካኩ የንግድ ዕቃዎችንና አገልግሎቶችን የያዘ ሲሆን ነው።

፬/ የዚህ ገበያ መልካም ምድራዊ ክልል የውድድር ሁኔታዎች በበቂ ሁኔታ አንድ ዓይነት የሆኑበት እና በአገራቸው ገበያዎች ከሚታዩት የውድድር ሁኔታዎች የሚለዩበት ነው።

፭/ የሚኒስትሮች ምክር ቤት በአኃዝ የሚገለጹ የገበያ የበላይነትን መጠን በደንብ ሊወስን ይችላል።

፮. ፀረ-ውድድር ስምምነቶች፣ በሀብረት የሚያዙ አቋሞችና ውሳኔዎች

፩/ ወደጉን ግንኙነት ባላቸው ነጋዴዎች መካከል የተደረገ ስምምነት፣ በሀብረት የተያዘ አቋም ወይም የተላለፈ ውሳኔ፡-

- ሀ) የንግድ ውድድርን የሚያግድ ወይም በጉልህ ደረጃ የሚቀንስ ከሆነና ስምምነቱ፣ የተያዘው አቋም ወይም የተላለፈው ውሳኔ የሚያስገኘው የቴክኖሎጂ፣ የአሰራር ቅልጥፍና ወይም ሌላ ውድድርን የሚያጠናክር ጠቀሜታ ከሚያስከትለው ጎጂ ተፅዕኖ የሚያመጣን መሆኑን ማንኛውም ተሳታፊ ወገን ሊያስረዳ ካልቻለ፣ ወይም

2/ A dominant position in a certain market may be assessed by taking into account the business person's share in the market or his capacity to set barriers against the entry of others into the market or other factors as may be appropriate or a combination of these factors.

3/ The market relevant for the assessment of a dominant position is the market that comprises goods or services that actually compete with each other or goods or services that can be replaced by one another.

4/ The geographic area of such market is the area in which the conditions of competition are sufficiently homogeneous and can be distinguished from the conditions of competition in neighboring markets.

5/ The Council of Ministers may determine by regulation the numerical expression of the degree of market dominance.

7. Anti-Competitive Agreements, Concerted Practices and Decisions

1/ An agreement between, or concerted practice by, business persons or a decision by association of business persons in a horizontal relationship shall be prohibited if:

- a) it has the effect of preventing or significantly lessening competition, unless a party to the agreement, concerted practice or decision can prove that any technological, efficiency or other pro-competitive gain resulting from it outweighs that effect; or

ለ) በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ መንገድ የመግዣ ወይም የመሸጫ ዋጋ ወይም ማንኛውንም ሌላ የንግድ ገደብ መወሰን፣ ተመሳጥሮ መጫረትን ወይም ደንበኞችን፣ አቅራቢዎችን፣ ክልልን ወይም የምርትና የአገልግሎት ዓይነቶችን በከታ በመመደብ የገበያ ድርሻ መከፋፈልን የሚመለከት ከሆነ፤

የተከለከለ ነው።

፪/ ግንኙነታቸው ከላይ ወደታች በሆነ ነጋዴዎች መካከል የተደረገ ስምምነት፡-

ሀ) የንግድ ውድድርን የሚያግድ ወይም በጉልህ ደረጃ የሚቀንስ ከሆነና ስምምነቱ የሚያስገኘው የቴክኖሎጂ፣ የአሠራር ቅልጥፍና ወይም ሌላ ውድድርን የሚያጠናክር ጠቀሜታ ከሚያስከትለው ጎጂ ተፅዕኖ የሚያመዘን መሆኑን ማንኛውም ተሳታፊ ወገን ሊያስረዳ ካልቻለ፤ ወይም

ለ) ዝቅተኛ የመልሶ መሸጫ ዋጋን የሚወስን ከሆነ፤

የተከለከለ ነው።

፫/ ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) አፈጻጸም ሲባል፡-

ሀ) “ስምምነት” የሚለው ቃል በሕግ ተፈጻሚነት ቢኖረውም ባይኖረውም መግባባትን፣ በጽሑፍ ወይም በቃል የተፈጸመ ውልን እና የአሰራር ሥርዓትን ይጨምራል፤

ለ) “በህብረት የተያዘ አቋም” ማለት ስምምነት በማይመስል ሁኔታ በነጋዴዎች መካከል በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ መንገድ በየግል የሚፈጸምን ተግባር ለመተካት የሚፈጸም የትብብር ድርጊት ነው፤

b) it involves, directly or indirectly, fixing a purchase or selling price or any other trading condition, collusive tendering, or dividing markets by allocating customers, suppliers, territories or specific types of goods or services.

2/ An agreement between business persons in a vertical relationship shall be prohibited if:

a) it has the effect of preventing or significantly lessening competition, unless a party to the agreement can prove that any technological, efficiency or other pro-competitive gain resulting from it outweighs that effect; or

b) it involves the setting of minimum resale price.

3/ For the purpose of applying sub-article (1) and (2) of this Article:

a) the term “agreement” includes mutual understanding, written or oral contract and operational procedures, whether or not legally enforceable;

b) “concerted practice” means a unified or cooperative conduct of business persons depicted in a way that does not look like an agreement and done to substitute individual activity;

ሐ) የጉንድብ ግንኙነት የሚባለው በአንድ ገበያ ውስጥ ባለ-ተወዳዳሪ ነጋዴዎች መካከል የሚኖር ግንኙነት ሲሆን፣ ከላይ ወደታች የሆነ ግንኙነት የሚባለው ደግሞ ነጋዴዎች ከደንበኞች ወይም ከአቅራቢዎች ወይም ከሁለቱም ጋር የሚኖራቸው ግንኙነት ነው።

c) horizontal relationship is deemed to exist between competing business persons in a certain market, whereas vertical relationship is deemed to exist between business persons and their customers or suppliers or both.

፮. ተገቢ ያልሆነ የንግድ ውድድር

8. Unfair Competition

፩/ ማንኛውም ነጋዴ በንግድ ሥራ ሂደት ውስጥ ማንኛውም ሀቀኛ ያልሆነ፣ አላሳኝ ወይም አታላይነት ያለበት እና የተወዳዳሪን የንግድ ጥቅም የሚጎዳ ወይም ሊጎዳ የሚችል ድርጊት መፈፀም አይችልም።

1/ No business person may, in the course of trade, carry out any act which is dishonest, misleading or deceptive, and harms or is likely to harm the business interest of a competitor.

፪/ የሚከተሉት ድርጊቶች ተገቢ ያልሆኑ የንግድ ውድድር ተግባራት ሆነው ይቆጠራሉ፡-

2/ The following shall be deemed acts of unfair competition:

ሀ) በሌላው ነጋዴ ወይም በነጋዴው ተግባራት በተለይም ነጋዴው ከሚያቀርበው የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት ጋር በተገናኘ ሁኔታ ማደናገርን ያስከተለ ወይም ሊያስከትል የሚችል ማናቸውም ድርጊት፤

a) any act that causes or is likely to cause confusion with respect to another business person or its activities, in particular, the goods or services offered by such business person;

ለ) የመረጃው ባለቤት ከሆነው ነጋዴ ፈቃድ ውጪ ከሀቀኛ የንግድ አሰራር ተፃራሪ በሆነ ሁኔታ የሌላውን መረጃ የማውጣት፣ የመያዝ ወይም የመጠቀም ማናቸውም ድርጊት፤

b) any act of disclosure, possession or use of information of another business person, without the consent of the rightful owner, in a manner contrary to honest commercial practice;

ሐ) የሌላውን ነጋዴ ወይም የነጋዴውን ተግባራት በተለይም ነጋዴው ከሚያቀርበው የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት ጋር በተገናኘ ሁኔታ ታማኝነትን የሚያሳጣ ወይም ሊያሳጣ የሚችል ማናቸውም ሀሰት የሆነ ወይም ማረጋገጫ የሌለው አገላለጽ፤

c) any false or unjustifiable allegation that discredits, or is likely to discredit another business person or its activities, in particular the goods or services offered by such business person;

መ) በንግድ ማስተዋወቅ ሥራ ሂደት የንግድ ዕቃዎችን ወይም አገልግሎቶችን ባህሰት ወይም በተዛባ ሁኔታ ማነፃፀር፤

d) comparing goods or services falsely or equivocally in the course of commercial advertisement;

ሀ) ከንግድ ዕቃዎች ወይም ከአገልግሎቶች ዋጋ ወይም ባህሪ ወይም አመራረት ወይም ከማምረቻ ቦታ ወይም ከይዘት ወይም ከአጠቃቀም ምቹነት ወይም ከጥራት ጋር በተገናኘ ምንጩ ያልታወቀውን ጨምሮ ለሽማግሌዎች ወይም ለተጠቃሚዎች ሀሰተኛ ወይም የተዛባ መረጃ ማሰራጨት፤

ለ) ሚስጥራዊ የሆኑ የሌላ ነጋዴ የንግድ መረጃዎችን በቀድሞ ወይም በሥራ ላይ ባሉ ሠራተኞቹ አማካኝነት ማግኘት ወይም ለማግኘት መሞከር ወይም መረጃዎቹን በማግኘት የነጋዴውን ደንበኞች ለማስኮብል ወይም ሌላ ተወዳዳሪነቱን ለሚቀንስ ዓላማ መጠቀም፤

ሰ) ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጣ ደንብ የሚዘረዘሩ ሌሎች ተመሳሳይ ድርጊቶችን መፈጸም።

ንዑስ ክፍል ሁለት

ውህደትን ስለመቆጣጠር

፩. ከልክላ

፩/ ማንኛውም ነጋዴ በንግድ ውድድር ላይ ጉልህ የሆነ አሉታዊ ተፅዕኖ የሚያስከትል ወይም ሊያስከትል የሚችል ስምምነት ወይም ቅንብር ውስጥ መሳተፍ አይችልም።

፪/ ማንኛውም የውህደት ስምምነት ወይም ቅንብር በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፩ መሠረት በባለሥልጣኑ የተሰጠ ፈቃድ ሳይኖር ተፈጻሚነት ሊኖረው አይችልም።

፫/ ለዚህ አንቀጽ ድንጋጌዎች አፈጻጸም፡-

ሀ) ግላዊ ተቋምነታቸውን ይዘው ይኖሩ የነበሩ ሁለት ወይም ከዚያ

e) disseminating to consumers or users, false or equivocal information including information the source of which is not known, in connection with the price or nature or system of manufacturing or manufacturing place or content or suitability for use or quality of goods or services;

f) obtaining or attempting to obtain confidential business information of another business person through his current or former employees or obtaining the information to pirate his customers or to use for purposes that minimize his competitiveness;

g) other similar acts specified by regulation to be issued for the implementation of this Proclamation.

SECTION TWO
REGULATION OF MERGER

9. Prohibitions

1/ No business person may enter into an agreement or arrangement of merger that causes or is likely to cause a significant adverse effect on trade competition.

2/ No agreement or arrangement of merger may come into effect before obtaining approval from the Authority pursuant to Article 11 of this Proclamation.

3/ For the purpose of applying the provisions of this Article merger shall be deemed to have occurred:

a) when two or more business organizations previously having independent existence

በላይ የሆኑ የንግድ ማህበራት ሲቀላቀሉ ወይም አንድ ዓላማ ያለው የንግድ ሥራ ለማከናወን ሁሉንም ወይም ከፊሉን ሀብታቸውን ሲያቀላቅሉ፤ ወይም

ለ) በአንድ ሰው ወይም በብዙ ሰዎች በግዢ ወይም በሌላ በማንኛውም መንገድ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ ሁኔታ የንግድ ማህበር አክሲዮኖች፣ ሴኩራቲዎች ወይም ንብረቶች የራስ ሲደረጉ ወይም የሌላ ሰው የንግድ መደብርን አመራር መቆጣጠር ሲቻል፤ የውህደት ድርጊት እንደተፈጸመ ይቆጠራል።

I. የውህደት ማስታወቂያ

፩/ ማንኛውም ነጋዴ በውህደት ስምምነት ወይም ቅንብር ለመሳተፍ ሲያቅድ የታቀደውን ውህደት በዝርዝር በመግለጽ ለባለሥልጣኑ የውህደት ማስታወቂያ ማቅረብ አለበት።

፪/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የውህደት ማስታወቂያ ሲቀርብለት የታቀደው ውህደት በንግድ ውድድር ላይ ሊያስከትል የሚችለው አሉታዊ ተፅዕኖ ስለመኖሩ ያጠራል።

፫/ ባለሥልጣኑ የታቀደው ውህደት ሊያስከትል የሚችለውን ውጤት በማጠራት ሃይት።

ሀ) እንደአስፈላጊነቱ የውህደቱ ተሳታፊ ወገኖች ተጨማሪ መረጃ ወይም ሰነድ በተወሰነ የጊዜ ገደብ ውስጥ እንዲያቀርቡ መጠየቅ፤ እና

ለ) ውህደቱ ተፅዕኖ ሊያስከትልበት የሚችል ማንኛውም ነጋዴ ተቃዋሚ ካለው ይህንን ተቃዋሚ ማስታወቂያው በታተመ በ፲፭ ቀናት ውስጥ በጽሑፍ እንዲያቀርብ ሰፊ ስርጭት ባለው ጋዜጣ ላይ በሚታተም ማስታወቂያ ሊጋብዝ፤

ይችላል።

amalgamate or when such business organizations pool the whole or part of their resources for the purpose of carrying on a certain commercial activity; or

b) by directly or indirectly acquiring shares, securities or assets of a business organization or taking control of the management of the business of another person by a person or group of persons through purchase or any other means.

10. Notification of Merger

1/ Any business person who proposes to enter into an agreement or arrangement of merger shall give notice to the Authority by disclosing the details of the proposed merger.

2/ The Authority shall, upon receipt of the notification of merger pursuant to sub-article (1) of this Article, investigate the possible adverse effect of the proposed merger on trade competition.

3/ In the course of investigating the possible effect of a proposed merger, the Authority may:

a) where deemed necessary, require the parties to the merger to submit additional information or document within a specified period of time; and

b) invite, by a notice published on a newspaper having wide circulation, any business person who is likely to be affected by the said merger, to submit his written objections, if any, within 15 days from the date of publication of the notice.

10. ውህደትን ለመፍታድ

፩/ ባለሥልጣን የታቀደውን ውህደት ካጣራ በኋላ፡-

ሀ) ውህደቱ በንግድ ውድድር ላይ የጎላ አሉታዊ ተፅዕኖ እንደማይኖረው ካመነበት ውህደቱን ይፈቅዳል፤

ለ) ውህደቱ በንግድ ውድድር ላይ የጎላ አሉታዊ ተፅዕኖ እንደማይኖረው ካመነበት ውህደቱን ይከለክላል፤ ወይም

ሐ) ውህደቱ በንግድ ውድድር ላይ ሊያስከትል የሚችለው የጎላ አሉታዊ ተፅዕኖ የተወሰኑ ተያያዥ ግዴታዎችን አክብሮ በመፈጸም ሊወገድ እንደሚችል ካመነበት ሊፈጸሙ የሚገባቸውን ተያያዥ ግዴታዎች በማከል ውህደቱን ሊፈቅድ ይችላል።

፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ፊደል ተራ (ለ) ድንጋጌ በኖርም ውህደቱ በንግድ ውድድር ላይ ከሚያስከትለው የጎላ አሉታዊ ተፅዕኖ ይልቅ ከቴክኖሎጂ፣ ከአሰራር ቅልጥፍና ወይም ከሌላ ተወዳዳሪነትን ከሚያጠናክር ጠቀሜታ አንፃር የሚያስገኘው ጥቅም የሚያመዘንና ይህም ጠቀሜታ ውህደቱ ከተከለከለ በሌላ መንገድ ሊገኝ የማይችል ሲሆን ባለሥልጣን ውህደቱን ሊፈቅድ ይችላል።

11. ውህደትን ለመመዘገብ

የሚመለከተው የመንግሥት መሥሪያ ቤት አንድን ውህደት በንግድ መዘገብ ከመመዘገቡ በፊት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 10 መሠረት በባለሥልጣን የተሰጠ ፈቃድ እንዲቀርብለት መጠየቅ አለበት።

11. Approval of Merger

1/ The Authority, after having investigated the proposed merger, shall:

a) approve the merger, if it is of the opinion that the merger is not likely to have any significant adverse effect on trade competition;

b) prohibit the merger, if it is of the opinion that the merger is likely to have a significant adverse effect on trade competition; or

c) approve the merger subject to certain conditions, if it is of the opinion that the likely significant adverse effect of the merger on trade competition can be eliminated by complying with the conditions attached thereto.

2/ Notwithstanding the provision of paragraph (b) of sub-article (1) of this Article, the Authority may approve a merger proposal where the merger is likely to result in technological, efficiency or other pro-competitive gain that outweigh the significant adverse effects of the merger on competition, and such gain may not otherwise be obtained if the merger is prohibited.

12. Registration of Merger

The concerned government office shall require the presentation of approval of the Authority issued in accordance with Article 11 of this Proclamation before registering a merger in the commercial register.

፲፫. የውህደት ፈቃድን ስለመሰረዝ

፩/ ባለሥልጣኑ የውህደት ፈቃድን በሚከተሉት ምክንያቶች ሊሰርዝ ይችላል፡-

ሀ) የውህደት ፈቃዱ የተገኘው በቀረበ የተሳሳተ ወይም የተጭበረበረ ማስረጃ ላይ ተመስርቶ ሲሆን፤ ወይም

ለ) ውህደቱ የተፈቀደው በቅድመ ሁኔታዎች ላይ ተመስርቶ ሲሆንና ቅድመ ሁኔታዎቹ ላይከበሩ ሲቀሩ፡፡

፪/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የውህደት ፈቃድን ሲሰርዝ የውህደቱ የንግድ ምዝገባም እንዲሰረዝ ለማመልከተው መንግሥታዊ መሥሪያ ቤት ያሳውቀዋል፡፡

ክፍል ሦስት

ስለሽግግሮች ጥበቃ እና ስለንግድ ዕቃዎችና

አገልግሎቶች ስርጭት

ንዑስ ክፍል አንድ

የሽግግሮች ጥበቃ

፲፬. የሽግግሮች መብቶች

ማንኛውም ሽግግር የሚከተሉት መብቶች ይኖሩታል፡-

፩/ ስለሚገዛው ዕቃ ወይም አገልግሎት ጥራትና አይነት በቂና ትክክለኛ መረጃ ወይም መግለጫ የማግኘት፤

፪/ ዕቃዎችንና አገልግሎቶችን አማርጦ የመግዛት፤

፫/ የዕቃዎችን ወይም አገልግሎቶችን ጥራት ወይም አማራጮችን በማየቱ ወይም የዋጋ ድርድር በማድረግ ምክንያት እንዲገዛ ያለመገደድ፤

13. Revocation of Merger Approval

1/ The Authority may revoke a merger approval where:

a) it discovers that the approval was obtained based on the presentation of false or fraudulent evidence; or

b) the conditions on the basis of which the approval has been obtained are not fulfilled.

2/ The Authority shall, following the revocation of a merger approval pursuant to sub-article (1) of this Article, inform the concerned government office to cancel the merger from the commercial register.

PART THREE

PROTECTION OF CONSUMERS AND DISTRIBUTION OF GOODS AND SERVICES

SECTION ONE

PROTECTION OF CONSUMERS

14. Rights of Consumers

Every consumer shall have the right to:

1/ get sufficient and accurate information or explanation as to the quality and type of goods or services he purchases;

2/ buy goods and services on the basis of his own choice;

3/ not to be obliged to buy for the reasons that he looked into quality or options of goods and services or he made price bargain;

፬/ በማንኛውም ነጋዴ በትህትናና በአክብሮት የመስተናገድ እንዲሁም በነጋዴው ከሚደርስበት የሰድብ፣ የዛቻ፣ የማስፈራራት እና የሰም ማጥፋት ተግባር የመጠበቅ፣ እና

፭/ የንግድ ዕቃዎችን ወይም አገልግሎቶችን በመግዛቱ ወይም በመጠቀሙ ምክንያት ለደረሰበት ጉዳት የንግድ ዕቃዎችን ወይም አገልግሎቶችን ከማቅረብ ጋር ተያይዞ በአምራችነት፣ በአስመልክት፣ በጅምላ ሻጭነት፣ በችርቻሮ ሻጭነት ወይም በሌላ ማንኛውም ሁኔታ በአቅርቦቱ የተሳተፉ ሰዎች በተናጠል ወይም በአንድነት ካሳ እንዲከፍሉት ወይም ከዚህ ጋር ተያያዥ መብቶችን የመጠየቅ፡፡

፲፭. የንግድ ዕቃዎችንና አገልግሎቶችን ዋጋ ስለማመልከት

፩/ ማንኛውም ነጋዴ የንግድ ዕቃዎችንና የአገልግሎቶችን የዋጋ ዝርዝር በንግድ ቤቱ በግልጽ በሚታይ ቦታ ማመልከት ወይም በንግድ ዕቃዎቹ ላይ መለጠፍ አለበት፡፡

፪/ የዕቃው ወይም የአገልግሎቱ ዋጋ የታክስና ሌሎች ሕጋዊ ክፍያዎችን ያካተተ መሆን አለበት፡፡

፲፮. ስለንግድ ዕቃዎች መግለጫ

፩/ ማንኛውም ነጋዴ በሚሸጣቸው የንግድ ዕቃዎች ላይ መግለጫ መለጠፍ ወይም በተለየ ወረቀት ላይ ጽፎ ለሸማቹ መስጠት አለበት፡፡

፪/ በንግድ ዕቃዎች ላይ የሚለጠፍ መግለጫ እንደአግባቡ የሚከተሉትን ዝርዝሮች የሚያመለክት መሆን አለበት፡-

- ሀ) የንግድ ዕቃውን ስም፤
- ለ) የንግድ ዕቃው የተሠራበትን ወይም የመጣበትን አገር፤
- ሐ) የንግድ ዕቃውን ጠቅላላና የተጣራ ክብደት፣ መጠን እና ብዛት፤

4/ be received humbly and respectfully by any business person and to be protected from such acts of the business person as insult, threat, frustration and defamation; and

5/ claim compensation or related rights thereof either jointly or severally from persons who have participated in the supply of goods or services as manufacturer, importer, wholesaler, retailer or in any other way for damages he has suffered because of purchase or use of the goods or services.

15. Display of Price of Goods and Services

1/ Any business person shall, display price of his goods and services by posting such list in a conspicuous place in his business premises or by affixing price tags on the goods.

2/ The price of goods and services shall be inclusive of taxes and other lawful fees.

16. Labels of Goods

1/ Any business person shall, affix labels on the goods he sells or provide them to the consumer on a separate paper.

2/ Labels affixed on goods shall indicate the following particulars as may be appropriate:

- a) the name of the goods;
- b) country of manufacturing or export of the goods;
- c) the gross and net weight, volume, and quantity of the goods;

- መ) የንግድ ዕቃዎች ጥራት፤
- ሠ) የንግድ ዕቃዎች ከምን እንደተመረተ የሚያሳይ ዝርዝር፤
- ረ) የንግድ ዕቃዎችን የቴክኒክ ዝርዝሮች፣ የአሠራር ወይም የአጠቃቀም ዘዴ፤
- ሰ) በንግድ ዕቃዎች አጠቃቀም ወቅት ሊወሰዱ የሚገባቸውን የጥንቃቄ እርምጃዎች፤
- ሸ) ነጋዴው ስለንግድ ዕቃዎች አገልግሎት ለገዢው የሚሰጠውን ዋስትና፤
- ቀ) የአምራቹን፣ የአሻጊውን እና የአስመልጪውን ስምና አድራሻ፤
- በ) የንግድ ዕቃዎች አገልግሎት መስጠት የሚያበቃበትን ጊዜ፤
- ተ) የንግድ ዕቃዎች የተመረተበትን ቀን፤
- ቸ) በኢትዮጵያ ደረጃዎች የተመለከቱትን መስፈርቶች ያሟላ መሆኑን፤ እና
- ኀ) የህብረተሰቡን ጥቅም ለመጠበቅ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ሚኒስቴሩ በሕዝብ ማስታወቂያ የሚያወጣቸውን ሌሎች ዝርዝሮች፡፡
- ፪/ በንግድ ዕቃዎች ላይ የሚለጠፍ መግለጫ በቀላሉ የማይላቀቅ ሆኖ በራሱ በዕቃው ላይ ወይም በመያዣው ላይ መለጠፍ ወይም መታተም የሚገባው ሲሆን በ.ያንስ በአማርኛ ወይም በእንግሊዝኛ ቋንቋ መጻፍ አለበት፡፡

፲፮. ደረሰኞችን ስለመስጠትና ቀሪዎችን ስለመያዝ

- ፩/ ማንኛውም ነጋዴ ለሸጠው ዕቃ ወይም አገልግሎት ለሸማቹ ወዲያውኑ ደረሰኝ የመስጠት ግዴታ አለበት፡፡

- d) quality of the goods;
 - e) description of materials used to manufacture the goods;
 - f) technical specification of the goods and their operational or utilization methods;
 - g) safety measures to be considered during the use of the goods;
 - h) a warranty of the service of the goods to be provided by the business person;
 - i) the names and addresses of the manufacturer, packer and importer;
 - j) expiry date of the goods;
 - k) manufacturing date of the goods;
 - l) indication that the goods have fulfilled requirements set in the Ethiopian standards; and
 - m) other details published in a public notice by the Ministry when deemed necessary to safeguard public interest.
- 3/ Labels to be posted on goods shall be posted or printed on the goods or the package, not be easily detachable and be written at least in the Amharic or English language.

17. Issuing Receipts and Keeping their Pads

- 1/ Any business person shall have the obligation to issue receipts immediately to the consumer in respect of goods or services sold.

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ነጋዴው ለሸጣቸው ዕቃዎች ወይም አገልግሎቶች የሰጣቸውን የደረሰኝ ቀሪዎች ወይም መልሶ ለመሸጥ ለገዛቸው የንግድ ዕቃዎች ወይም አገልግሎቶች የተቀበላቸውን ደረሰኞች ለ፲ ዓመታት ይዞ ማቆየት አለበት።

2/ The business person shall keep pads of receipts issued in respects of goods and services sold pursuant to sub article (1) of this Article or receipts obtained in respect goods and services he bought for re-sale, for 10 years.

፲፰. ራስን ስለመገለጽ

18. Self Disclosure

፩/ ማንኛውም ነጋዴ የንግድ ስሙን በግልጽ በሚታይ ቦታ መለጠፍ አለበት።

1/ Any business person shall display his trade name at an overt place.

፪/ ማንኛውም ነጋዴ ከሚሸጠው የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት ጋር በተያያዘ ሽማቹ በሚያቀርብለት ጥያቄ መሠረት በአጥጋቢ ሁኔታ ራሱን መግለፅና ሽማቹ የሚፈልገውን መረጃ እንዲወስድ መፍቀድ አለበት።

2/ Any business person shall, upon request by a consumer relating to goods or services he sells, satisfactorily disclose himself and let the consumer take the information he wants.

፲፱. ስለንግድ ማስታወቂያ

19. Commercial Advertisements

በማንኛውም መንገድ የሚገለጹ ስለንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶች የሚወጡ የንግድ ማስታወቂያዎች በማንኛውም ሁኔታ በተለይም የሚከተሉትን በተመለከተ ሃሳቶች ወይም አሳሳች መሆን የለባቸውም፡-

Commercial advertisements about goods and services announced by any means may not be false or misleading in any manner particularly on:

፩/ የዕቃውን ባህሪ፣ ውሁድ እና ብዛት፤

1/ the nature, components and quantity of the goods;

፪/ የዕቃውን ምንጭ፣ ክብደት፣ መጠን፣ የአመራረት ዘዴ፣ የማምረቻ ቀን፣ አገልግሎት የሚያበቃበት ቀን እና ስለአጠቃቀሙ፤

2/ the source, weight, volume, method of manufacturing, date of manufacturing and expiry date of the goods and how it is used;

፫/ የዕቃውን አምራች ወይም የአገልግሎት አቅራቢ፤

3/ the manufacturer of the goods or the supplier of the service;

፬/ አገልግሎቱ የሚሰጥበትን ቦታ፣ መሠረታዊ ባህሪ፣ የአገልግሎቱን ጥቅም እና ስለአገልግሎቱ አጠቃቀም፤

4/ the place of delivery of the service, its basic nature and use and how to use it;

፭/ የዕቃው ወይም የአገልግሎቱ የግዢ ሁኔታ፣ ከግዢ በኋላ ስለሚሰጥ አገልግሎት፣ ዋስትና ዋጋና የክፍያ ሁኔታ፤

5/ conditions of purchase of the goods or the service, after sales services, warranty, price and conditions of payment;

- ጃ/ የጥራት ምልክቶችን፤
- ጄ/ የንግድ ምልክትን እና አርማን፤ እና
- ጅ/ ዕቃውን ወይም አገልግሎቱን በመጠቀም የሚጠበቅ ውጤትን፡፡

ጸ. በንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶች ላይ ስለሚገኙ ጉዳዮች

፩/ ማንኛውም ሽማግሌ በገዛው የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት ላይ ያገኛቸውን ጉዳዮችና ጉዳዮቹ ሊያስከትሉ ስለሚችሉት ጉዳት ለሚኒስቴሩ ወይም ለሚመለከተው ቢሮ ማሳወቅ ይችላል፡፡

፪/ ለሽማግሌ የበለጠ የሚጠቅሙ ዋስትናዎች ወይም የሀገር ወይም የውል ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆኖ ሽማግሌ፡-

ሀ) ጉዳት ያለበት የንግድ ዕቃን የሚመለከት ሲሆን የንግድ ዕቃው እንዲለወጥለት ወይም ዋጋው እንዲመለስለት፤ ወይም

ለ) ጉዳት ያለበት አገልግሎት ሲሆን አገልግሎቱ በድጋሚ ያለክፍያ እንዲሰጠው ወይም የአገልግሎት ክፍያው እንዲመለስለት፤

ግዥው በተፈጸመ በጀት ቀናት ውስጥ ሻጩን መጠየቅ ይችላል፡፡

፫/ ሽማግሌ ጉዳት ያለበትን ዕቃ ወይም አገልግሎት በመጠቀሙ ወይም ሻጩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት የቀረበለትን ጥያቄ ባለሟ ሟላቱ ለደረሰበት ማንኛውም ጉዳት አግባብ ባለው ሀገር መሠረት ካሳ እንዲከፈለው የመጠየቅ መብት ይኖረዋል፡፡

ጸ፩. መብትን የሚያስቀሩ የውል ግዴታዎች

ሽማግሌ በዚህ አዋጅ የተሰጡትን መብቶች የሚያስቀሩ በሽማግሌና በነጋዴ መካከል የሚደረጉ የውል ግዴታዎች ተፈጻሚነት አይኖራቸውም፡፡

- 6/ quality marks;
- 7/ trade mark and emblem; and
- 8/ results expected by using the goods or services.

20. Defects in Goods and Services

1/ Any consumer may report defects in goods and services purchased and the damage the defects may cause, to the Ministry or the relevant bureau.

2/ A consumer may, without prejudice to warranties or legal or contractual provisions more advantageous to him, demand the seller, within 15 days from the date of purchase:

a) in the case of defective goods, to replace the goods or refund the price paid; or

b) in the case of defective service, to re-deliver the service free of charge or to refund the fee paid.

3/ Any consumer shall have the right to claim, in accordance with the relevant laws, payment of compensation for any damage resulting from the use of the defective goods or service or from the failure of the seller to meet his demand presented pursuant to sub article (2) of this Article.

21. Contractual Waiver of Rights

The provisions of a contract made between a consumer and a business person that provide for the waiver of rights vested in the consumer under this Proclamation shall be of no effect.

፳፪. የተከለከሉ ድርጊቶች

ለማንኛውም ነጋዴ የሚከተሉትን ድርጊቶች መፈጸም የተከለከለ ነው፡-

፩/ የንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶች ስላላቸው ጥራት፣ መጠን፣ ብዛት፣ ተቀባይነት፣ ምንጭ፣ ባህሪ፣ ውሁድ ወይም ጥቅም የተሳሳተ መረጃ መስጠት፤

፪/ የንግድ ዕቃዎችን ሞዴል፣ አዲስ የተሠሩ፣ የተለወጡ፣ እንደገና እንደ አዲስ የተሠሩ ወይም ያገለገሉ ስለመሆናቸው ወይም በአምራቹ እንዲሰበሰቡ የተባሉ ስለመሆናቸው በትክክል አለመግለጽ፤

፫/ የሌላውን ነጋዴ የንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶች በአሳሳች ሁኔታ መግለጽ፤

፬/ የንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶችን በማስታወቂያ እንደተነገረላቸው አለመሆን ወይም ማስታወቂያው የመጠን ውሳኔነት መኖሩን ካልገለፀ በስተቀር ሸማቾች በሚፈልጉት መጠን ልክ አለመሸጥ፤

፭/ ስለዋጋ ቅናሽ ሃሰተኛ ወይም አሳሳች መረጃ ማስተላለፍ፤

፮/ አንድ ሸማች አንድን የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት በመግዛቱ ወይም የገንዘብ መዋጮ በማድረግ እና በሸማቹ አሻሻጭነት ከእሱ ቀጥሎ ሌሎች ሸማቾች የንግድ ዕቃውን ወይም አገልግሎቱን የሚገዙ ወይም የገንዘብ መዋጮ የሚያደርጉ ከሆነ ወይም በሽያጭ ስልቱ ውስጥ የሚገቡ ከሆነ በሸማቾቹ ቁጥር ልክ የገንዘብ ወይም የአይነት ጥቅም እንደሚያገኝ የሚገልጽ ፒራሚዳዊ የሽያጭ ስልት ተግባራዊ ማድረግ ወይም ተግባራዊ ለማድረግ መሞከር፤

22. Prohibited Acts

It shall be prohibited for any business person to commit the following acts:

1/ furnishing false information on the quality, quantity, volume, acceptance, source, nature, component or use of goods and services;

2/ failing to disclose correctly the model of goods, whether they are brand new, modified, rebuilt as new or second hand or they are recalled by the manufacturer;

3/ describing the goods and services of another business person in a misleading way;

4/ failing to sell goods and services as advertised or in the quantity consumers demand, unless the advertisement discloses a limitation of quantity;

5/ making false or misleading statements of price reduction;

6/ applying or attempting to apply a pyramid scheme of sale, based on the numbers of consumers, by announcing the granting of a reward, in cash or in kind, to a consumer who purchases goods or service or makes financial contribution and where other consumers through his salesmanship purchase the goods or the service or make financial contribution or enter into the sales scheme;

- ፯/ ከንግድ ዕቃ ወይም ከአገልግሎት ሽያጭ ጋር በተያያዘ የተገባ የዋስትና ግዴታን አለመወጣት፤
- ፰/ የንግድ ዕቃ የሚያስፈልገው ጥገና ወይም የሚተኩ ክፍሎቹ እንደማያስፈልጉት አድርጎ ማቅረብ፤
- ፱/ ማንኛውም አገልግሎት የመስጠት ሥራን በንግድ ሥራው ከሚታወቀው ደረጃ በታች ወይም ባልተሟላ ሁኔታ መስጠት፤
- ፲/ ለሰው ጤናና ደህንነት አደገኛ የሆነ፣ ምንጩ ያልታወቀ፣ የጥራት ደረጃው የወረደ፣ የተመረዘ፣ የአገልግሎት ጊዜው ያለፈ ወይም ከባድ ነገሮች ጋር የተደባለቀ የንግድ ዕቃን ለሽያጭ ማቅረብ ወይም መሸጥ፤
- ፲፩/ በንግድ ዕቃ ወይም የአገልግሎት ግብይት ማንኛውንም የማይቀርብ ወይም የማይናገር ተግባር መፈፀም፤
- ፲፪/ የሸማቹን መብት ለመጠበቅ ሲባል ካልሆነ በስተቀር የንግድ ዕቃን ወይም አገልግሎትን አልሸጥም ማለት፤
- ፲፫/ የደረጃዎች ማህተም መጠቀም የሚያስፈልጋቸው የንግድ ዕቃዎችን ወይም አገልግሎቶችን ያለደረጃ ማህተም ለሽያጭ ማቅረብ ወይም መሸጥ፤
- ፲፬/ የንግድ ዕቃን ወይም አገልግሎትን በንግድ ዕቃው ላይ ወይም በንግድ መደብሩ ውስጥ ከተለጠፈው ዋጋ አስበልጦ መሸጥ፤
- ፲፭/ የንግድ ዕቃዎች የተሰሩበትን አገር አሳስቶ መግለጽ፤
- ፲፮/ በሸማቾች መካከል ተገቢ ያልሆነ አድልዎ መፈጸም፤
- ፲፯/ አንድን የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት ለመሸጥ ሸማቹ ያልፈለገውን ሌላ የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት አብሮ እንዲገዛ ማስገደድ፤
- ፲፰/ ህገ ወጥ በሆነ ማንኛውም የመለኪያ መሳሪያ መጠቀም፡፡

- 7/ failing to meet a warranty obligation entered in connection with the sale of goods or service;
- 8/ misrepresenting the need for repair or replacement of parts of goods as though not needed;
- 9/ delivering a service below the standard recognized in the business or with deficiency;
- 10/ making available for sale or selling goods which is dangerous to human health and safety, the source of which is not known, or which is substandard, poisoned, expired or adulterated;
- 11/ committing any fraudulent or confusing act in any transaction of goods or service;
- 12/ refusing to sell goods or service unless for the purpose of protecting the rights of the consumer;
- 13/ making available for sale or selling goods or services without using standard marks while the use of such standard marks is a requirement;
- 14/ selling goods or service at a price above the price affixed to the goods or the price posted in the business premises;
- 15/ falsifying the country of origin of goods;
- 16/ unduly favoring one consumer over the other;
- 17/ subjecting a consumer to purchase goods or service not desired in order to sell another goods or service;
- 18/ using any unlawful instrument of measurement.

ንዑስ ክፍል ሁለት

ስለ ንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶች ስርጭት

፳፫. የንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶችን ስርጭት ስለመቆጣጠር

፩/ ሚኒስቴሩ እና ቢሮዎች የጤናና የደህንነት ደረጃዎችን ያላሟሉ የንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶች ሽያጭንና ስርጭትን አግባብ ካላቸው አካላት ጋር በመሆን ያግዳሉ፡፡

፪/ ሚኒስቴሩ በአገር ውስጥ በሚመራቱ ወይም ከውጭ በሚመጡ የንግድ ዕቃዎች ላይ አግባብ ካላቸው አካላት ጋር በመሆን የጥራት ፍተሻ እንዲካሄድ ሊያደርግ ይችላል፡፡

፫/ ሚኒስቴሩ እና ቢሮዎች በነጋዴዎች የሚፈጸም የንግድ ዕቃዎች ክምችት ወይም የመደበኛ ተግባር ላይ ቁጥጥር ያደርጋሉ፡፡

፬/ ሚኒስቴሩ ወይም ቢሮዎች የተበላሽና ለሰው ጤናና ደህንነት አደገኛ የሆኑ የንግድ ዕቃዎችን አግባብ ካላቸው አካላት ጋር በመመካከር እንዲወገዱ ያደርጋሉ፡፡

፭/ ሚኒስቴሩና ቢሮዎች በባለሥልጣን የሥልጣን ክልል ሥር ከሚወድቁት በስተቀር የዚህን ክፍል ድንጋጌዎች የማስፈጸም ሥልጣን ይኖራቸዋል፡፡

፳፬. የንግድ ዕቃዎችን ስለማከማቸት እና ስለመደበኛ

፩/ በገበያ ላይ እጥረት ያለበት መሆኑ በሚኒስቴሩ በወጣ የሕዝብ ማስታወቂያ የተገለጸ የንግድ ዕቃን፡-

ሀ) ለማንኛውም ነጋዴ ከመደበኛ የግብይት አሠራር ውጪ፤ ወይም

ለ) ነጋዴ ላልሆነ ሰው ለግል ወይም ለቤተሰብ ፍጆታ ከሚውል መጠን በላይ፤

ማከማቸት ወይም መደበኛ ክልክል ነው፡፡

SECTION TWO

DISTRIBUTION OF GOODS AND SERVICES

23. Regulating the Distribution of Goods and Services

1/ The Ministry and bureaus in collaboration with other appropriate bodies shall ban the distribution of goods and services that do not fulfill the standards of health and safety.

2/ The Ministry in collaboration with other appropriate bodies may conduct quality inspection of locally manufactured or imported goods.

3/ The Ministry and the bureaus shall inspect any acts of hoarding or diverting of goods.

4/ The Ministry or the bureaus shall in consultation with other appropriate bodies cause the disposal of goods that are spoiled and are dangerous to human health and safety.

5/ The Ministry and the bureaus shall have the powers to implement the provisions of this Part other than those falling under the jurisdiction of the Authority.

24. Hoarding and Diverting of Goods

1/ The hoarding or diverting of goods that have been declared by a public notice issued by the Ministry as scarce in the market shall be prohibited:

a) in the case of a business person, contrary to regular commercial practices; or

b) in the case of a person other than a business person, in the quantity beyond that of personal or family consumption.

፪/ ማንኛውም የንግድ ዕቃ ከመደበኛ የግብይት አሰራር ውጪ ተከማችቷል ወይም ተደብቋል የሚባለው ግምቱ ከነጋዴው ካፒታል ሃያ አምስት በመቶ የማያንስ ሲሆንና የሚከተሉት ተሟልተው ሲገኙ ነው፡-

ሀ) ከውጭ አገር የመጣ የንግድ ዕቃ ሲሆን አስመልጧል ራሱ ለቀጣይ የምርት ሂደት በጥሬ ዕቃነት ወይም በግብዓትነት የሚጠቀም በት ካልሆነ በስተቀር የጉምሩክ ፎርማሊቲ ከተጠናቀቀለት በኋላ በሦስት ወራት ውስጥ ለሽያጭ ካልቀረበ፤

ለ) በአገር ውስጥ የተመረተ የንግድ ዕቃ ሲሆን አምራቹ ራሱ ለቀጣይ የምርት ሂደት በጥሬ ዕቃነት ወይም በግብዓትነት የሚጠቀምበት ካልሆነ በስተቀር ከተመረተበት ቀን ጀምሮ በሁለት ወራት ውስጥ ለሽያጭ ካልቀረበ፤ ወይም

ሐ) በጅምላ ሻጭ ወይም በችርቻሮ ሻጭ የተገዛ የንግድ ዕቃ ሲሆን የጅምላ ሻጩ ወይም የችርቻሮ ሻጩ የንግድ ዕቃውን ከገዛበት ቀን ጀምሮ በአንድ ወር ውስጥ ለሽያጭ ካልቀረበ፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) የተመለከቱት መስፈርቶች ባይሟሉም በማናቸውም ማንኛውም ከተፈቀደው የስርዓት መስመር ውጪ ሲጓዝ የተገኘ የንግድ እቃ እንደ ተከማቸ ወይም እንደ ተደበቀ ይቆጠራል፡፡

፬/ ለማንኛውም ነጋዴ ላልሆነ ሰው በገበያ ላይ እጥረት ያለበት መሆኑ በሚኒስቴሩ በወጣ የሕዝብ ማስታወቂያ የተገለጸ የንግድ ዕቃን ለግል ወይም ለቤተሰብ ፍጆታ ከሚውል በላይ በሆነ መጠን ከተፈቀደው የስርዓት መስመር ውጪ ማንኛውም ወይም እንዲጓዝ ማድረግ ክልክል ነው፡፡

2/ Goods are presumed to have been hoarded or diverted contrary to regular commercial practices, where the value of the goods is not less than twenty five per cent of the capital of the business person and where:

a) in the case of imported goods, other than those being used as raw materials or inputs for further processing by the importer himself, the goods have not been made available for sale within three months from the date of completion of customs formalities;

b) in the case of locally produced goods, other than those being used as raw materials or inputs for further processing by the producer himself, have not been made available for sale within two months from the date of production; or

c) in the case of goods bought by a wholesaler or a retailer, the goods have not been made available for sale within one month from the date of purchase.

3/ Notwithstanding the non fulfillment of the conditions stipulated under sub-article (2) of this Article, goods found while being transported by any means of transportation outside the authorized distribution route shall be presumed to have been hoarded or diverted.

4/ Any person other than a business person may not transport or cause the transportation of goods, declared by a public notice issued by the Ministry as scarce in the market and the quantity of which is beyond that of personal or family consumption, outside the authorized distribution route.

፮/ ለዚህ አንቀጽ አፈጻጸም የአንድ የንግድ ዕቃ ተቀባይነት የሚኖረው የግል ወይም የቤተሰብ ፍጆታ መጠን እና የተፈቀደ የቆይታ ጊዜ በሚኒስቴሩ በሚወጣ የሕዝብ ማስታወቂያ ይወሰናል።

፯/ የዚህ አንቀጽ ድንጋጌዎች በአርሶ አደር የሚያዝ የግብርና ምርት ክምችትን በሚመለከት ተፈጻሚ አይሆኑም።

፳፮. መሠረታዊ የንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶችን የጋ ስለመወሰን

፩/ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ሚኒስቴሩ የጋ ቁጥጥር ሊደረግባቸው የሚገቡ መሠረታዊ የንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶች ላይ ያደረገውን ጥናት ለሚኒስትሮች ምክር ቤት አቅርቦ በማስፈቀድ ዝርዝራቸውንና የጋዎቻቸውን በሕዝብ ማስታወቂያ ሊያወጣ ይችላል።

፪/ የጋው በመንግሥት ተወስኖ በሕዝብ ማስታወቂያ የተገለጸን መሠረታዊ የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት ከተወሰነው የጋ በላይ መሸጥ ወይም ለመሸጥ መሞከር የተከለከለ ነው።

፳፯. ስለመሠረታዊ የንግድ ዕቃዎች ስርጭት

ሚኒስቴሩ ከሚመለከታቸው ሌሎች የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ጋር በመመካከር ዝርዝራቸውና የጋዎቻቸው በሕዝብ ማስታወቂያ የተገለፁት መሠረታዊ የንግድ ዕቃዎች እና አገልግሎቶች ስለሚሰራጩበት፣ ስለሚሸጡበትና ከቦታ ወደ ቦታ ስለሚዘዋወሩበት ሁኔታ ለመወሰንና እንደአስፈላጊነቱም ዕቃዎቹ ባለቁ ጊዜ እንዲተኩ ነጋዴውን ለማዘዝ ይችላል።

5/ For the application of this Article, an acceptable amount of personal or family consumption of goods and allowable storage time shall be determined by a public notice to be issued by the Ministry.

6/ The provisions of this Article may not be applicable with respect to the storage of agricultural products by peasant farmers.

25. Regulating Prices of Basic Goods and Services

1/ The Ministry, when deemed necessary, shall submit to the Council of Ministers its study on basic goods and services that shall be subject to price regulation and upon approval announce their list and prices by a public notice.

2/ It shall be prohibited to sell or attempt to sell basic goods or services beyond the price fixed by the government and announced by a public notice.

26. Distribution of Basic Goods

The Ministry in consultation with other concerned government organs may determine the conditions of distribution, sale and movement of basic goods and services and, as may be necessary, order business persons to replenish stocks of same.

ከፍላ አራት

**ሰለንገድ ወድድርና የሽግግር ጥበቃ ባለሥልጣን፣
ሰለፊደራሳ የንግድ ወድድርና የሽግግር ጥበቃ
ይገባኝ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት እና
ሰለክልሎች የሽግግር ጥበቃ ዳኝነት አካላትና
ይገባኝ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤቶች**

፳፯. የባለሥልጣን መቋቋም

፩/ የንግድ ወድድር እና የሽግግር ጥበቃ ባለሥልጣን /ከዚህ በኋላ "ባለሥልጣን" እየተባለ የሚጠራ/ ራሱን የቻለ የህግ ሰውነት ያለው የፌደራል መንግስት መስርያ ቤት ሆኖ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።

፪/ ባለሥልጣን ተጠራካሪ ለሚኒስቴሩ ይሆናል።

፫/ ባለሥልጣን በዚህ አዋጅ መሰረት ይተዳደራል።

፳፰. የባለሥልጣን አደረጃጀት

ባለሥልጣን፡-

፩/ በሚኒስቴሩ አቅራቢነት በጠቅላይ ሚኒስቴሩ የሚሾሙ አንድ ዋና ዳይሬክተር እና እንደአስፈላጊነቱ ምክትል ዋና ዳይሬክተሮች፤

፪/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፭ (፩) መሠረት የሚሾሙ የዳኝነት ችሎት ዳኞች፤

፫/ በዚህ አዋጅ መሠረት ምርመራ የሚያካሂዱና ከሰ የሚመሰርቱ መርማሪዎች እና ዐቃቤ ሕጎች፤ እና

፬/ አስፈላጊ ሠራተኞች፤ ይኖሩታል።

፳፱. ዋና መሥሪያ ቤት

የባለሥልጣን ዋና መሥሪያ ቤት በአዲስ አበባ ሆኖ እንደአስፈላጊነቱ በማናቸውም ሥፍራ ቅርንጫፍ ሊኖረው ይችላል።

PART FOUR

TRADE COMPETITION AND CONSUMERS PROTECTION AUTHORITY, FEDERAL TRADE COMPETITION AND CONSUMERS PROTECTION APPELLATE TRIBUNAL AND REGIONAL CONSUMERS PROTECTION JUDICIAL ORGANS AND APPELLATE TRIBUNALS

27. Establishment of the Authority

1/ Trade Competition and Consumers Protection Authority (hereinafter referred to the "Authority") is hereby established as an autonomous federal government body having its own legal personality.

2/ The Authority shall be accountable to the Ministry.

3/ The Authority shall be governed by this Proclamation.

28. Organization of the Authority

The Authority shall have:

1/ a Director General and, as may be necessary, Deputy Director Generals to be appointed by the Prime Minister up on the recommendation of the Minister;

2/ judges to be appointed in accordance with Article 35(1) of this Proclamation;

3/ investigative officers conducting investigation and prosecutors instituting an action in accordance with this Proclamation; and

4/ the necessary staff.

29. Head Office

The Authority shall have its head office in Addis Ababa and may have branch offices elsewhere, as may be necessary.

9. የዚህ አዋጅ ሥልጣን ተገባር

የዚህ አዋጅ ሥልጣን ደንብ ላይ
እንደተጠበቀ ሆኖ ባለሥልጣን የሚከተሉት
ሥልጣንና ተገባራት ይኖሩታል፡-

- ል/ የገበያ ግልፅነት ለማሳደግ ተገቢነት ያላቸውን እርምጃዎች ይወስዳል፤
- ፀ/ የዚህ አዋጅ ደንብ ላይ አፈፃፀም በሕዝብ ዘንድ በሚገባ እንዲታወቁ ተገቢነት ያላቸውን እርምጃዎች ይወስዳል፤
- ቸ/ በዚህ አዋጅ ደንብ ላይ መሠረት የውህደት ድርጊት ማስታወቂያዎችን ይቀበላል፣ ውሳኔ ይሰጣል፤
- ፱/ ከንግድ ውድድርና ከሽማግሌ ጥበቃ ጋር በተገናኘ ጥናትና ምርምር ያካሂዳል፤ የፖሊሲ ሃሳቦችን ያመነጫል፤
- ሺ/ በመንግሥት ወይም በዓለም አቀፍ ደረጃ የተከለከሉ የንግድ ዕቃዎችን እየተከታተለ ለፍጆታና ለሽያጭ እንዳይውሉ በየጊዜው ለሽማግሌ ያሳውቃል፤
- ኋ/ የሽማግሌ ጥበቃ ለማድረግ የተለያዩ የትምህርትና የሥልጠና መድረኮችን ያደራጃል፤ ትምህርትና ሥልጠናም ይሰጣል፤
- ፯/ ከጤናና ደህንነት መስፈርቶች ወይም ከዚህ አዋጅ ጋር የማይጣጣሙ የንግድ ዕቃዎችንና አገልግሎቶችን ማስታወቂያዎችን ራሱ ሲደርስባቸው ወይም ከማንኛውም ሰው ጥቆማ ሲደርሰው ያግዳል፤ ለእንደዚህ ዓይነቶቹ ማስታወቂያዎች ማስታወቂያዎቹ እንዲወጡለት ባደረገው ሰው ወጪ መጀመሪያ በተገለጹበት ዘዴ ማረሚያዎች እንዲወጡ ያስደርጋል፤
- ፰/ ነጋዴዎች በሽማግሌ ላይ አግባብነት የጉደለው ተግባር እንዳይፈጽሙ ይከላከላል፤

30. Powers and Duties of the Authority

Without prejudice to other provisions of this Proclamation, the Authority shall have the powers and duties to:

- 1/ take appropriate measures to increase market transparency;
- 2/ take appropriate measures to develop public awareness on the provisions of this Proclamation and its implementation;
- 3/ receive, and decide on, merger notifications in accordance with the provisions of this Proclamation;
- 4/ undertake study and research in connection with trade competition and consumer protection, and initiate policy proposals;
- 5/ regularly announce to consumers goods banned by the government or at the international level from being consumed or sold;
- 6/ organize various education and training forums and provide education and training in order to enhance the awareness of consumers;
- 7/ ban advertisements of goods and services which are inconsistent with health and safety requirements or with this Proclamation when it is aware of them by itself or when it is reported to it by any person, and order the issuance of announcements of corrections for such advertisements, in the methods the advertisements were made at the expense of the person in whose interest they were made;
- 8/ protect consumers from unfair practices of business persons;

፱/ የንግድ ውድድርና የሽማግሌ ጥበቃ ጉዳዮችን በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች መሠረት የሚዳኙ የዳኝነት ችሎቶችን ያደራጃል፤

፲/ ነጋዴዎች ከነጋዴዎች ጋር እንዲሁም በሽማግሌ እና ነጋዴዎች መካከል የሚነሱትን ቅሪቶች በእርቅ እና ድርድር እንዲፈቱ የሚያስችል የአሰራር ስርዓት ይዘረጋል፤

፲፩/ የተለያዩ የኢንዱስትሪ ዘርፎች ራሳቸውን በራሳቸው ከፀረ-ውድድር እና ተገቢ ካልሆኑ የንግድ ተግባራት እንዲቆጣጠሩ የሚያስችላቸውን አካሄድ እንዲከተሉ ድጋፍ ያደርጋል፤

፲፪/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፫ መሠረት ለተቋቋመው ለፌዴራል ንግድ ውድድርና የሽማግሌ ጥበቃ ይግባኝ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት የጽሕፈትና ሌሎች የድጋፍ አገልግሎቶችን ይሰጣል፤

፲፫/ የሽማግሌ ጥበቃን በሚመለከት አግባብ ላላቸው የክልል አካላት አስፈላጊውን ምክርና ድጋፍ ይሰጣል፤

፲፬/ ተመሳሳይ ዓላማ ካላቸው የአገር ውስጥና የውጭ ተቋማት ጋር ግንኙነትና ትብብር ይመሠርታል፤

፲፭/ የንብረት ባለቤት ይሆናል፤ ውል ይዋዋላል፤ በስሙ ይከሰላል፤ ይከሰሳል፤

፲፮/ ዓላማውን ከግብ ለማድረስ የሚረዱ ሌሎች ተዛማጅ ተግባራትን ያከናውናል፡፡

፴፩. የዋና ዳይሬክተሩ ሥልጣንና ተግባር

፩/ ዋና ዳይሬክተሩ የባለሥልጣን ዋና ሥራ አስፈጻሚ በመሆን የባለሥልጣኑን ሥራዎች በበላይነት ይመራል፤ ያስተዳድራል፡፡

፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) አጠቃላይ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ዋና ዳይሬክተሩ፡-

9/ organize judicial organs with jurisdiction on issues of trade competition and consumers protection in accordance with the provisions of this Proclamation;

10/ establish procedure enable to resolve disputes arised between traders or consumers and traders by mutual agreement and negotiation;

11/ provide support to industrial self-regulation in order to enable various industrial sectors regulate anti-competitive and unfair trade practices;

12/ provide secretarial and other services to the Federal Trade Competition and Consumers Protection Appellate Tribunal established under Article 33 of this Proclamation;

13/ give necessary advice and support to the concerned regional organs with respect to consumer protection;

14/ establish relationship and cooperation with domestic and foreign institutions having similar objectives;

15/ own property, enter into contracts, sue and be sued in its own name;

16/ perform such other related activities conducive for the attainment of its objectives.

31. Powers and Duties of the Director General

1/ The Director General of the Authority shall be the chief executive officer of the Authority and shall direct and administer the activities of the Authority.

2/ Without prejudice to the generality of sub-article (1) of this Article the Director General shall have the powers and duties to:

ሀ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፱ እና አንቀጽ ፱፪ የተደነገጉትን የባለሥልጣን ሥልጣንና ተግባራት በሥራ ላይ መዋላቸውን ያረጋግጣል፤

ለ) የባለሥልጣንን ሠራተኞች በፌደራል ሲቪል ሰርቪስ ሕግ መርሆዎች መሠረት ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል፤

ሐ) ከሦስተኛ ወገኖች ጋር በሚደረጉ ግንኙነቶች ባለሥልጣንን ይወክላል።

፪/ ዋና ዳይሬክተሩ ለባለሥልጣን ሥራዎች ቅልጥፍና ባስፈለገ መጠን ከሥልጣንና ተግባሩ በከፊል ለባለሥልጣን ሌሎች ሃላፊዎችና ሠራተኞች በውክልና ሊሰጥ ይችላል።

፴፪. የባለሥልጣን የዳኝነት ችሎቶች ስልጣንና ተግባር

፩/ የባለሥልጣን የዳኝነት ችሎቶች፡-

ሀ) በዚህ አዋጅ ክፍል ሁለት ድንጋጌዎች የተከለከሉ ተግባራትን በፈጸሙ ነጋዴዎች ወይም ነጋዴ ባልሆኑ ሰዎች ላይ አስተዳደራዊ እርምጃዎችና በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፱፪ መሠረት አስተዳደራዊ ቅጣት ለመወሰን፤

ለ) ተገቢ ያልሆነ የንግድ ውድድርን በሚመለከት በዚህ አዋጅ ክፍል ሁለት የተመለከቱ ድንጋጌዎች ተጥሰው በተፈጸመ ድርጊት የተነሳ ጉዳት የደረሰባቸው ነጋዴዎች ለደረሰባቸው ጉዳት አግባብ ባለው ሕግ መሠረት እንዲካሉ ለማድረግ፤ እና

ሐ) የሽማግሌ ጥበቃን በሚመለከት በዚህ አዋጅ ክፍል ሦስት የተመለከቱ ድንጋጌዎች

a) ascertain the proper implementation of the powers and duties of the Authority provided under Article 30 and Article 32 of this Proclamation;

b) employ and administer employees of the Authority based on the principles of the federal civil service laws;

c) represent the Authority in its dealings with third parties.

3/ The Director General may delegate part of his powers and duties to other officers and employees of the Authority to the extent necessary for the efficient performance of the activities of the Authority.

32. Powers and Duties of the Adjudicative Benches of the Authority

1/ The adjudicative benches of the Authority shall have judicial power:

a) to take administrative measures and impose fines in accordance with Article 42 of this Proclamation on a business person or any person other than a business person who violates prohibitions provided under Part Two of this Proclamation;

b) to order payment of compensation in accordance with the relevant laws to business persons victimized by acts of unfair competition committed in violation of the provisions of Part Two of this Proclamation; and

c) to order compensation in accordance with the relevant laws to consumers victimized by transactions conducted in the Addis Ababa or the Dire Dawa city administrations in violation

ተጥሰው በአዲስ አበባ ወይም በድሬዳዋ ከተማ አስተዳደር ውስጥ በተፈጸመ ግብይት የተነሳ ጉዳት የደረሰባቸው ሸማቾች ለደረሰባቸው ጉዳት አግባብ ባለው ሕግ መሠረት እንዲካሉ ለማድረግ፤

የሚያስችል የዳኝነት ሥልጣን ይኖራቸዋል፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) (ሀ) መሠረት የሚወሰድ አስተዳደራዊ እርምጃ የሚከተሉትን ሊያካትት ይችላል፡-

ሀ) ተገቢ አይደለም የተባለው ድርጊት እንዲቆም ማድረግ፤

ለ) የተጎጂውን የመወዳደር አቅም ወደነበረበት ቦታ ለመመለስ የሚያስችል ተገቢ እርምጃ መውሰድ፤ ወይም

ሐ) የአጥፊው የንግድ ፈቃድ እንዲታገድ ወይም እንዲሰረዝ ማድረግ፡፡

፳፫. ስለፌዴራል የንግድ ውድድርና የሸማቾች ጥበቃ ይግባኝ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት

፩/ የፌዴራል የንግድ ውድድርና የሸማቾች ጥበቃ ይግባኝ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት (ከዚህ በኋላ “የፌዴራል ይግባኝ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት” በመባል የሚጠራ) በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፡፡

፪/ የፌዴራል ይግባኝ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት፡-

ሀ) ባለሥልጣኑ የውሀደት ፈቃዶችን ለመከልከልና ለመሠረዝ እንዲሁም የንግድ ማስታወቂያዎችን ለማግደል በሚሰጣቸው ውሳኔዎች፤ እና

ለ) የባለሥልጣኑ የዳኝነት ችሎቶች በሚሰጧቸው ውሳኔዎች፤

ላይ የሚቀርቡለትን ይግባኞች የማየትና የመወሰን ሥልጣን ይኖራቸዋል፡፡

of consumers protection provisions stipulated under Part Three of this Proclamation.

2/ The administrative measures to be taken pursuant to sub-article (1) (a) of this Article may include ordering:

a) the discontinuation of the act pronounced unfair;

b) the taking of any other appropriate measure that enables to reinstate the victims competitive position; or

c) the suspension or revocation of the business license of the offender.

33. Federal Trade Competition and Consumer Protection Appellate Tribunal

1/ The Federal Trade Competition and Consumer Protection Appellate Tribunal (hereinafter the “Federal Appellate Tribunal”) is hereby established.

2/ The Federal Appellate Tribunal shall have the power to hear and decide on appeals against:

a) decisions of the Authority to prohibit and revoke merger approvals and to ban commercial advertisements; and

b) decisions of the adjudicative benches of the Authority.

፫/ የፌዴራል ይግባኝ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት የቀረበለትን ይግባኝ መርምሮ ውሳኔውን ማጽናት፣ ማሻሻል ወይም መሻር ወይም እንደ አግባቡ ባለሥልጣኑ ወይም የባለሥልጣኑ የዳኝነት ችሎት ጉዳዩን እንደገና መርምሮ እንዲወሰን ከአስፈላጊው መመሪያ ጋር ሊመልስለት ይችላል።

፴፬. የክልል የሽማግሌ ጥበቃ ዳኝነት አካላት

እያንዳንዱ ክልል እንደአስፈላጊነቱ የሽማግሌ ጥበቃ ዳኝነት አካል እና ይግባኝ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት ሊያቋቁም ይችላል።

፴፭. የዳኞች አሻሻያ እና ነፃነት

፩/ እያንዳንዱ የባለሥልጣኑ የዳኝነት ችሎት እንዲሁም የፌዴራል ይግባኝ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት ችሎት በጠቅላይ ሚኒስትሩ የሚሰየሙ አንድ ሰብሳቢ እና ሁለት ሌሎች ዳኞች ይኖሩታል።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የተሾሙ ዳኞች ለሥራቸው ተፈላጊ የሆነ የሙያ ብቃት፣ የትምህርት ዝግጅት እና የሥራ ልምድ ሊኖራቸው ይገባል።

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የተሾሙ ዳኞች በዳኝነት ከሚያዩዋቸው ጉዳዮች ጋር በተገናኘ ከማንኛውም ሰው ጣልቃ ገብነት ወይም አመራር ነፃ ይሆናሉ።

3/ The Federal Appellate Tribunal may, upon examining an appeal submitted to it pursuant to sub-article (2) of this Article, confirm, reverse or vary the decision, or remand the case, with necessary instructions, to the Authority or the adjudicative bench of the Authority, as the case may be.

34. Regional Consumers Protection Judicial Organs

Each region may, when necessary, establish consumers protection judicial organ and appellate tribunal.

35. Appointment and Independent of Judges

1/ Each adjudicative bench of the Authority as well as the Federal Appellate Tribunal shall have one presiding judge and two judges to be appointed by the Prime Minister.

2/ Judges to be appointed pursuant to sub-article (1) of this Article shall have the necessary professional qualification, educational background and experience needed for the post.

3/ Judges appointed pursuant to sub-article (1) of this Article shall be independent of any interference or instructions by any person with regard to cases they adjudicate.

ክፍል አምስት

ምርመራ ስለግክናወን፣ ክስ ስለግቅረብ እና ዳኝነት ስለግየት

፴፮. ምርመራ ስለግክናወን

፩/ ባለሥልጣኑ በራሱ መረጃ ወይም ማንኛውም ሰው በሰጠው መረጃ ላይ ተመሥርቶ፡-

ሀ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፪ እና አንቀጽ ፴፫ መሠረት አስተዳደራዊ እርምጃዎችና አስተዳደራዊ ቅጣት ወይም በአንቀጽ ፵፫(፩) ወይም (፯) መሠረት የወንጀል ቅጣት የሚያስከትል ጥፋት በማናቸውም ቦታ ተፈጽሟል፤ ወይም

ለ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፵፫(፪)፣ (፫)፣ (፬)፣ (፭) ወይም (፮) መሠረት የወንጀል ቅጣት የሚያስከትል ጥፋት በአዲስ አበባ ወይም በድሬዳዋ ከተማ አስተዳደር ውስጥ ተፈጽሟል፤

ብሎ ለመጠርጠር በቂ ምክንያት ሲኖረው ምርመራ ያካሂዳል፡፡

፪/ ባለሥልጣኑ የምርመራ ተግባሩን በሚያከናውንበት ጊዜ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው በፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽን ወይም በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ፖሊስ ኮሚሽን ወይም በድሬዳዋ ከተማ አስተዳደር ፖሊስ ኮሚሽን ስር ያሉ ሃይሎችን ማዘዝ ይችላል፡፡

፫/ በባለሥልጣኑ የምርመራ አፈሰር የሚጠየቅ የፍተሻ ወይም የመያዣ ትዕዛዝ አግባብ ባላቸው የወንጀል ሥነ ሥርዓት ሕግ ድንጋጌዎች መሠረት በባለሥልጣኑ የዳኝነት ችሎት የሚሰጥ ይሆናል፡፡

PART FIVE

CONDUCTING INVESTIGATION, INSTITUTION OF ACTION AND ADJUDICATION

36. Conducting Investigation

1/ The Authority shall conduct investigations where there is sufficient ground to suspect, based on its own information or information given to it by any person, that an offence has been committed:

a) anywhere, entailing administrative measures and administrative penalty pursuant to Article 32 and Article 42 or criminal penalty pursuant to sub-article (1) or (7) of Article 43 of this Proclamation; or

b) in the Addis Ababa or the Dire Dawa city administrations, entailing criminal penalty pursuant to sub-article (2),(3), (4),(5) or (6) of Article 43 of this Proclamation.

2/ If the Authority finds it necessary, in conducting its investigation activities, it may order the police forces under the Federal Police Commission, the Addis Ababa City Administration Police Commission or the Dire Dawa City Administration Police Commission.

3/ A search or seizure order requested by an investigation officer of the Authority shall be granted by an adjudicative bench of the Authority in accordance with the relevant provisions of the Criminal Procedure Code.

፱/ የባለሥልጣን የምርመራ አፈሰር ምርመራ ሲያከናውን፡-

- ሀ) ወደ ተጠርጣሪው የንግድ ተቋም ወይም የንግድ ዕቃዎች ወደተከማቹበት ማንኛውም ሥፍራ በመግባት ወይም የንግድ ዕቃዎች የተጫኑበትን ተሽከርካሪ በማስቆም ፍተሻ ማድረግ፤
- ለ) ለምርመራው የሚያስፈልጉ የንግድ ዕቃዎችን ናሙና መውሰድ፤
- ሐ) በማንኛውም መንገድ የተያዙ መዝገቦችንና ሰነዶችን መመርመርና ቅጂዎቻቸውን መውሰድ፤
- መ) በሕገወጥ መንገድ የተከማቹ ወይም በመጓጓዣ ላይ ያሉ የንግድ ዕቃዎችን መያዝ ወይም የዕቃዎቹን ማከማቻ ወይም መያዣ ማሸግ፤

ይችላል፡፡

፺/ ማንኛውም የባለሥልጣን የምርመራ አፈሰር የተሰጠውን የምርመራ ሥልጣን ማረጋገጫ ምርመራ ለሚካሄድበት የንግድ ተቋም፣ ማከማቻ ወይም ተሽከርካሪ ባለቤት ወይም ለወኪሉ ማሳየት አለበት፡፡

፻/ የንግድ ተቋማት ባለቤቶች፣ ሃላፊዎችና ሠራተኞች በዚህ አንቀጽ መሠረት ለሚደረግ ምርመራ የመተባበር ግዴታ ይኖርባቸዋል፡፡

፴፮. ክስ ስለማቅረብ

፩/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፮ መሠረት በተከናወነ የምርመራ ውጤት ላይ ተመሥርቶ፡-

- ሀ) በባለሥልጣን የዳኝነት ችሎት አስተዳደራዊ እርምጃ እንዲወሰድና አስተዳደራዊ ቅጣት እንዲጣል፤ ወይም

4/ An investigation officer of the Authority may, while conducting investigation:

- a) enter into the business premises of the suspect or any other place where goods are stored or stop a vehicle loaded with goods and conduct search;
- b) take samples of goods necessary for the investigation;
- c) examine and take copies of records and documents kept in any form;
- d) seize goods illegally stored or being transported or seal their storage or container.

5/ Any investigation officer of the Authority shall show the authorization issued to him to conduct investigation to the owner or representative of the business establishment, storage or vehicle subjected to the investigation.

6/ The owners, officials and employees of business establishments shall have the obligation to cooperate in the conduct of investigations in accordance with this Article.

37. Institution of Action

1/ An action:

- a) for taking administrative measures and imposing administrative penalty by the adjudicative bench of the Authority; or

ለ) ሥልጣን ባለው የፌዴራል ፍርድ ቤት የወንጀል ቅጣት እንዲጣል፤

ክስ ሊቀርብ የሚችለው በባለሥልጣን ዓቃቤ ሕግ ይሆናል፡፡

፪/ ተገቢ ባልሆነ የንግድ ውድድር የተነሳ ጉዳት የደረሰበት ማንኛውም ነጋዴ ካሳ እንዲከፈለው ለባለሥልጣን የዳኝነት ችሎት ክስ ሊያቀርብ ይችላል፡፡

፫/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፬ መሠረት ካሳ እንዲከፈለው የሚጠይቅ ማንኛውም ሸማች ግብይቱ የተካሄደው በአዲስ አበባ ወይም በድራዳዋ ከተማ አስተዳደር ውስጥ ሲሆን ለባለሥልጣን የዳኝነት ችሎት ወይም ግብይቱ የተካሄደው በክልል ውስጥ ሲሆን ለክልሉ የሸማቾች ጥበቃ ዳኝነት አካል ክስ ማቅረብ ይችላል፡፡

፬/ በወንጀል ሕግ ክስን እና ቅጣትን ስለማቋረጥና ማስቀረት የተደነገጉት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) (ሀ) መሠረት በሚቀርብ ክስ ላይም ተፈጻሚ ይሆናሉ፡፡

፴፰. ዳኝነት ስለግየት

፩/ የባለሥልጣን የዳኝነት ችሎቶች፣ የፌዴራል ይግባኝ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት፣ የክልል የሸማቾች ጥበቃ ዳኝነት አካላት እና የክልል ይግባኝ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤቶች ዳኝነት ሲያዩ፡-

- ሀ) አስፈላጊ የሆኑ መረጃዎች እና ሰነዶችን ማንኛውም ሰው እንዲያቀርብላቸው የማዘዝ፤
- ለ) ምስክሮች ቀርበው ቃላቸውን እንዲሰጡ የማዘዝ፤

b) for imposing criminal penalty by the competent federal court; shall be instituted by a prosecutor of the Authority based on the findings of an investigation conducted pursuant to Article 36 of this Proclamation.

2/ Any business person who has sustained damages arising from an act of unfair competition and claims payment of compensation may institute an action before the adjudicative bench of the Authority.

3/ Any consumer who claims payment of compensation pursuant to Article 14 of this Proclamation may institute an action before an adjudicative bench of the Authority in the case of a transaction conducted in the Addis Ababa or the Dire Dawa city administrations or before the regional consumer protection judicial organ in the case of a transaction conducted in a region.

4/ The provisions of the Criminal Code on discontinuance and extinction of prosecution and penalty shall also apply to the institution of an action pursuant to sub-article (1) (a) of this Article.

38. Adjudication

1/ The adjudicative benches of the Authority, the Federal Appellate Tribunal, regional consumers protection judicial organs and regional appellate tribunals shall have the powers, in discharging their judicial functions:

- a) to order any person to furnish information and submit documents that may be required;
- b) to summon any witness to appear and testify;

ሐ) ያስተላለፏቸውን ውሳኔዎችና ትዕዛዞች የማስፈጸም፤

መ) ፖሊስን ወይም አግባብ ያለውን ሌላ አካል የማዘዝ፤ እና

ሠ) የንግድ ዕቃዎች እንዲታገዱ፣ እንዲያዙና እንዲሸጡ የማድረግ፤

ሥልጣን ይኖርበታል።

፪/ የባለሥልጣኑ የዳኝነት ችሎት የአስተዳደር ቅጣት ወይም አስተዳደራዊ እርምጃ በሚወስንበት ጊዜ የሚከተሉትን ሁኔታዎች ግምት ውስጥ ማስገባት ይኖርበታል፡-

ሀ) የተፈፀመውን ጥፋት ባህሪ፣ የቆይታውን ጊዜ፣ የጥፋቱን ክብደትና መጠን፤

ለ) በተፈፀመው ጥፋት ምክንያት የደረሰውን የጉዳት መጠን፤

ሐ) ጥፋቱ የተፈፀመበትን የገበያ ሁኔታ፤

መ) ከተፈፀመው ጥፋት አጥፊው ያገኘውን ጥቅም፤

ሠ) የአጥፊውን የኢኮኖሚ ደረጃ፤

ረ) በምርመራው ወቅት አጥፊው ከባለሥልጣኑ ጋር ያደረገውን ትብብር፣ እና

ሰ) የአጥፊውን የቀድሞ ባህሪና የጥፋት ሪከርዶች።

፬. ይግባኝ

፩/ ባለሥልጣኑ ውህደትን ለመከላከል ወይም የውህደት ፈቃድን ለመሰረዝ ወይም የንግድ ማስታወቂያን ለማገድ በሰጠው ውሳኔ ወይም በማንኛውም የባለሥልጣኑ የዳኝነት ችሎት ውሳኔ ቅር የተሰኘ ወገን ውሳኔው ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ ባሉት ፱ ቀናት ውስጥ ለፌዴራል ይግባኝ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት ይግባኝ ማቅረብ ይችላል።

c) to execute their decisions and orders;

d) to order the police or any other appropriate organ; and

e) to order the attachment, seizure and sale of goods.

2/ An adjudicative bench of the Authority shall consider the following factors in determining administrative penalty or administrative measure:

a) the nature, duration, gravity and extent of the offence;

b) the damage suffered as a result of the offence;

c) the market circumstances in which commission of the offence took place;

d) the benefit derived from the offence;

e) the economic status of the offender;

f) the degree to which the offender cooperated with the Authority during the investigation; and

g) the previous behavior and criminal records of the offender.

39. Appeal

1/ Any person aggrieved by the decision of the Authority to prohibit merger or to revoke merger approval or to ban a commercial advertisement or by any decision of an adjudicative bench of the Authority may appeal to the Federal Appellate Tribunal within 30 days from the date of the decision.

፪/ የፌዴራል ደግሞ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት በሚቀርብለት ደግሞ ላይ የሚሰጠው ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል፤ ሆኖም በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፫(፫) መሠረት የተሰጠን ውሳኔ በሚመለከት የሀገር ስህተት ተፈጻሚ የሚል ወገን ውሳኔው በተሰጠ በ፴ ቀናት ውስጥ ለፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ደግሞ ማቅረብ ይችላል።

2/ The decision of the Federal Appellate Tribunal on an appeal submitted to it pursuant to sub-article (1) of this Article shall be final; provided, however, that a party that claims the existence of mistake on question of law regarding a decision passed pursuant to Article 33(3) of this Proclamation may lodge his appeal to the Federal Supreme Court within 30 days from the date of the decision.

፩. የዳኝነት አገልግሎት ክፍያ

፩/ ማንኛውም መንግሥታዊ አካል ያልሆነ ሰው ለባለሥልጣን የዳኝነት ችሎት ክስ ሲያቀርብ ወይም ለፌዴራል ደግሞ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት ደግሞ ሲያቀርብ የዳኝነት አገልግሎት ክፍያ መክፈል አለበት።

40. Adjudication Fees

1/ Any person other than government organ shall pay adjudication fee to institute an action before the adjudicative bench of the Authority or to lodge an appeal before the Federal Appellate Tribunal.
2/ The adjudication tariff shall be determined by the Council of Ministers.

፪/ የዳኝነት አገልግሎት ክፍያ ታሪፍ በሚኒስትሮች ምክር ቤት ይወሰናል።

፪. የሥነ-ሥርዓት ሕጎች ተፈጻሚነት

በዚህ አዋጅ መሠረት የሚካሄድ ዳኝነትን በተመለከተ እንደ አግባቡ የፍትህ ብሔር ወይም የወንጀለኛ መቅጫ ሥነ ሥርዓት ሕግ ድንጋጌዎች ተፈጻሚ ይሆናሉ።

41. Applicability of Procedural Laws

The provisions of the Civil Procedure or the Criminal Procedure Codes shall, as may be appropriate, be applicable in conducting adjudication pursuant to this Proclamation.

**ክፍል ስድስት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች**

**PART SIX
MISCELLANEOUS PROVISIONS**

፫. አስተዳደራዊ ቅጣቶች

፩/ የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፭ ድንጋጌዎች የተላለፈ ማንኛውም ነጋዴ የዓመታዊ ሽያጭ ገቢውን ከ፭ እስከ ፲ በመቶ የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል።

42. Administrative Penalties

1/ Any business person who violates the provision of Article 5 of this Proclamation shall be punished with a fine from 5% up to 10% of his annual turnover.
2/ Any business person who violates the provisions of sub-article (1) or (2) of Article 7 of this Proclamation shall be punished with a fine of 10% of his annual turnover.

፪/ የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፮ ንዑስ አንቀጽ (፩) ወይም (፪) የተላለፈ ማንኛውም ነጋዴ የዓመታዊ ሽያጭ ገቢውን ፲ በመቶ የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል።

፫/ የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፳ ድንጋጌዎች የተላለፈ ማንኛውም ነጋዴ የዓመታዊ ሽያጭ ገቢውን ከፎ እስከ ፲ በመቶ የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል።

፬/ የዚህን አዋጅ ከአንቀጽ ፱ እስከ አንቀጽ ፲፫ የተመለከቱትን ድንጋጌዎች መተላለፍ በውህደት ድርጊት የተሳተፈ ማንኛውም ነጋዴ የዓመታዊ ሽያጭ ገቢውን ከፎ እስከ ፲ በመቶ የገንዘብ ቅጣት ይቀጣል።

፭/ በዚህ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ (፩) እስከ (፬) በተዘረዘሩት ጥፋቶች ውስጥ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ የማንኛውም ነጋዴ ያልሆነ ሰው ተሳትፎ መኖር ከተረጋገጠ ከብር ፲ሺ እስከ ብር ፩፻ሺ በሚደርስ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል።

፮/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) የተመለከተን ጥፋት በመፈጸም ተግባር የተሳተፈና ስለተፈጸመው ጥፋትና ስለተባባሪዎቹ ሚና በቂና በሌላ አኳኝ ሊገኝ የማይችል መረጃ የሰጠን ሰው ባለሥልጣን በዚህ አዋጅ መሠረት ክስ እንዳይመሠረትበት ሊያደርግ ይችላል።

፵፫. የወንጀል ቅጣቶች

፩/ ማንኛውም ነጋዴ የሆነ ወይም ነጋዴ ያልሆነ ሰው እንደ ቅደም ተከተሉ የባለሥልጣን የዳኝነት ችሎት ወይም የፌደራል ይግባኝ ሰሚ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፪(፩) (ሀ) ወይም በአንቀጽ ፴፫ (፫) ያስተላለፈበትን አስተዳደራዊ እርምጃ ወይም የቅጣት ውሳኔ እንዲሁም የፌደራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፱ (፪) መሰረት በይግባኝ የማየት ስልጣን ያስተላለፈውን ውሳኔ ወይም ትዕዛዝ ሳያከብር የቀረ እንደሆነ በወንጀል ጥፋተኛ ሆኖ ከ፩ ዓመት እስከ ፭ ዓመት በሚደርስ ጽኑ እስራት ይቀጣል።

3/ Any business person who violates the provisions of Article 8 of this Proclamation shall be punished with a fine from 5% up to 10% of his annual turnover.

4/ Any business person who participates in a merger in violation of the provisions from Article 9 to Article 13 of this Proclamation shall be punished with a fine from 5% up to 10% of his annual turnover.

5/ Where the direct or indirect participation of a person other than a business person in the offences mentioned from sub-article (1) to (4) of this Article has been ascertained, he shall be punished with a fine from Birr 10,000 to Birr 100,000.

6/ If a person who participated in the commission of an offence provided for under sub-article (2) of this Article gives adequate information, that may not otherwise be obtained, on the commission of the offence and the role of the major participants, the Authority may exempt the person from prosecution pursuant to this Proclamation.

43. Criminal Penalties

1/ Any business person or any person other than a business person who fails to observe, administrative measure ordered by the adjudicative bench of the Authority pursuant to Article 32(1)(a) of this Proclamation or, penalty imposed by the Federal Appellate Tribunal pursuant to Article 33(3) of this Proclamation or, decision or order of the Federal Supreme Court in its appellate jurisdiction pursuant to Article 39(2) of this Proclamation, shall be guilty of a criminal offence and punishable with rigorous imprisonment from 1 year to 5 years.

ሠ/ በዚህ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ (ከ) እስከ ንዑስ አንቀጽ (ኝ) ከተጠቀሱት ውል ያሉትን የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች ወይም ይህን አዋጅ ለማስፈፀም የወጣን ደንብ፣ መመሪያ ወይም የሕዝብ ማስታወቂያ የተላለፈ ነጋዴ የሆነ ወይም ነጋዴ ያልሆነ ሰው ከብር ጅሸ እስከ ብር ሃሺ በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ እና በቀላል እስራት ይቀጣል።

ረ/ የባለሥልጣኑን የምርመራ ሃደት የተቃወመ፣ ያሰናከለ ወይም በማንኛውም ሁኔታ ተፅኖ ያደረሰ ጥፋተኛ ሆኖ በቀላል እስራት ይቀጣል።

ረ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ከ) የተመለከተውን ወንጀል በሚመለከት ክስ የቀረበለት የፌደራል ፍርድ ቤት የባለሥልጣኑ የዳኝነት ችሎት አስተዳደራዊ እርምጃ ወይም የቅጣት ውሳኔ መከበር አለመከበሩን ከመመርመር በስተቀር የባለሥልጣኑን የዳኝነት ችሎት ውሳኔ ትክክለኛነት የመመርመር ሥልጣን አይኖረውም።

ሀ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ከ) እና (ጅ) መሠረት የሚጣል የወንጀል ቅጣት የባለሥልጣኑን የዳኝነት ችሎት አስተዳደራዊ እርምጃና የአስተዳደራዊ ቅጣት ውሳኔ ተፈጻሚነት አያስቀርም።

፵፩. **በጀት**
የባለሥልጣኑ በጀት በመንግሥት ይመደባል።

፵፪. **የሂሳብ መዛገብ**
ሠ/ ባለሥልጣኑ የተሟሉና ትክክለኛ የሆኑ የሂሳብ መዛገብ ይይዛል።

6) Any business person or any person other than a business person who violates the provisions of this Proclamation other than those provided from sub-article (1) to (5) of this Article or the provisions of regulations, directives or public notice issued to implement this Proclamation shall be punished with a fine from Birr 5,000 to Birr 50,000 and with simple imprisonment.

7/ Any person who opposes, obstructs or unduly influences an investigation process of the Authority shall be guilty of a criminal offence and be punished with simple imprisonment.

8/ The federal court hearing a criminal action regarding an offence committed in violation of sub-article (1) of this Article may not have the power to examine the merit of the decision of the adjudicative bench of the Authority other than examining the observance or non-observance of the administrative measure or penalty imposed by the bench.

9/ The criminal penalty imposed pursuant to sub-article (1) and (8) of this Article may not affect the execution of the administrative measures taken, and the penalty imposed, by the adjudicative bench of the Authority.

44. **Budget**
The budget of the Authority shall be allocated by the government.

45. **Books of Accounts**
1/ The Authority shall keep complete and accurate books of accounts.

አሠራርና የሽማግሌ ጥበቃ ባለሥልጣን በመታየት ላይ የነበሩ ጉዳዮች በዚህ አዋጅ መሠረት በባለሥልጣኑ ይስተናገዳሉ፡፡

Consumers Protection Proclamation No.685/2010 shall be handled by the Authority in accordance with this Proclamation.

፵፱. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

49. Effective Date

This Proclamation shall enter into force on the date of publication in the Federal Negarit Gazette.

አዲስ አበባ መጋቢት ፲፪ ቀን ፳፯ኛ ፻፶፯

Done at Addis Ababa, this 21st day of March, 2014.

ዶ/ር ሙላቱ ተሾመ

MULATU TESHOME (DR.)
PRESIDENT OF THE FEDERAL

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

[Faint Amharic text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint English text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

ጊዜ ላይ
የሰነድ ቁጥር

ነጋሪት ጋዜጣ / ቁጥር ፳፰
Negarit Gazette / No. 28